

HALKIN SESİ 49

23 Mart 1976

250 Kuruş

Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halklar, birleşin!

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜNE SALDIRILARI HEP BİRLİKTE GÖĞÜSLEYELİM!

Şu satırların yazıldığı sırada dergimiz, MC iktidarının yoğun bir saldırısına hedef olmaktadır. Dergimiz memurlarından ALP HAMUROĞLU, 48. sayımızın basımı için gittiği Özkan Matbaasında 11 Mart 1976 günü gözaltına alınmış, ayrıca evi basılarak polis tarafından aranmıştır. Matbaada bekleyen polislerin engellemesi yüzünden dergimizin basımı oldukça gecikmiş, İstanbul'da Cumartesi günü piyasaya çıkması gereken «Halkın Sesi» İstanbul dağıtımıcısı olan TÜR-DA şirketine ancak 16 Mart Salı sabahı ulaştırılabilmektedir. Ne var ki, bu noktada gerek dergimiz, gerekse TÜR-DA şirketi ve aynı yerde bulunan Bora Yayınevi, yeni ve daha büyük bir kanunsuzluğa maruz bırakılmıştır. Dergi paketlerinin TÜR-DA'ya getirilmesinden az sonra içeri giren polisler, TÜR-DA şirketinin sahibi IŞIK SONER ile orada bulunan iki kişiyi de gözaltına almışlardır.

Bu baskılar, son bir ay içinde dergimize karşı gitgide artarak gelişen polis saldırısının devamıdır. 46. sayımızın basımı sırasında Arzum Matbaasına gelen polis, matbaa işçilerinden ÖMER PARLAR'ı rehin almış, daha sonra basımın devam etmesini sağlamak için olay yerine gelen dergimiz memurlarından MACİT ÇOPUR ile birlikte her ikisini Emniyete götürmüştü. Ömer Parlar ve Macit Çopur 13 gün süreyle gözaltında tutulmuşlar, polisler tarafından dövülürken, zaman zaman başka bir kata gözleri bağlı olarak götürülmüşler, çevredekilerin «albayım» diye hitap ettikleri bir şahıs tarafından sorguya çekilmişlerdir. Bu «albay», Ömer Parlar ile Macit Çopur'a, dergimizin «Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi'nin yayın organı olduğu» yolunda bir ifade imzalamaları için baskı ve işkence yapmıştır. 10 Mart günü Ömer Parlar serbest bırakılırken Macit Çopur İstanbul Devlet Güvenlik Mahkemesinde bu düzmece «gizli örgüt» iddiasıyla tutuklanmıştır. 47. sayımızın basımı sırasında matbaalardaki polis baskı ve tehditleri devam etmiştir. Öte yandan dergimizin «TİİKP'nin yayın organı olduğu» yolundaki ifade, sadece «Halkın Sesi» memurlarına değil, İstanbul'da ve Türkiye'nin çeşitli yerlerinde devrimci ve demokratik örgütlere, derneklere yapılan baskınlar sırasında gözaltına alınan çeşitli şahıslara da işkence yoluyla imzalatılmak istenmektedir. Bu yüzden gerek dergimiz memurlarından Alp Hamuroğlu, gerekse TÜR-DA şirketinin sahibi Işık Soner de, aynı işkence tehdidiyle karşı karşıya bulunmaktadırlar.

Bu ne kanunsuzluktur! Bu nasıl bir «demokrasi», nasıl bir «basın özgürlüğü», nasıl bir «can güvenliği»dir? «Halkın Sesi» kanunî bir dergidir. Sahibi ve yazışları müdürü bellidir, bürosu bellidir, memurları bellidir, dağıtımını yapan şirketler bellidir. «Halkın Sesi»nin ne Türkiye İhtilalci İşçi Köylü Partisi ile ne de başka herhangi bir örgütle hiç bir ilişkisi yoktur. Öte yandan kanunlara göre herhangi bir dergi, gazete veya kitap daha piyasaya çıkmadan, ilgili mahkemeler tarafından incelenmeden ve

hakkında bir karar alınmadan basım ve dağıtımını engellenemez. Gene kanunlara göre bir dergi, yargılama sonucu elde edilen bir mahkeme kararı olmaksızın kapatılamaz. Oysa bugün «Halkın Sesi»ne yapılmak istenen şey, basımını ve satılmasını önleyerek, memurlarını tutuklayarak, hakkında «gizli örgüt» dâvaları açarak dergimizi fiilen kapatmaktan başka bir şey değildir. İşte asıl suç olan, iktidarın bu tutumudur. Suç olan, işkencedir: başta can güvenliği olmak üzere bütün insan haklarının ayaklar altına alınması, kendileri karanlık köşelerinden çıkmaya cesaret edemeyen «albaylar» tarafından hazırlanan ifadelerle hayali «gizli örgütler» icat edilmesidir.

MC iktidarı, soygun ve cinayetlerinin bir bir açığa çıkmasını önlemek, halkın uyanışını durdurmak ve demokratik mevzileri teker teker yoketmek için, basın özgürlüğüne karşı yurt çapında bir saldırı içindedir. İktidarın emriyle yalnız «Halkın Sesi»nin değil, «Halkın Kurtuluşu» ve «Devrimci Gençlik» gibi daha birçok derginin idarehaneleri basılmakta, yazar ve görevlileri gözaltına alınmakta ve tutuklanmakta, satışları engellenmekte; «Politika» ve «Cumhuriyet» gazeteleri de dahil olmak üzere birçok yayın organı hakkında bizzat Süleyman Demirel'in ihbarıyla çeşitli basın dâvaları açılmaktadır. Dergimize yönelen son baskılar, bu saldırıların hangi noktaya varabileceğini gözler önüne sermektedir: Faşistler devrimci bir dergiyi basın dâvalarıyla, tehditlerle ya da toplatma kararlarıyla susturamayınca, doğrudan doğruya basın görevlilerini işkenceye yatırmayı ve yayın organlarını «gizli örgüt» gibi gösterip 141. maddeden mahkûm etmek için çeşitli komplolar düzenlemeyi denemektedirler. Bu yol bir kere açıldı mı, basın özgürlüğü olarak ne varsa yok edilmiş demektir. MC iktidarının «Halkın Sesi»ne karşı başvurduğu yöntemler, başarı kazandığı takdirde, yarın-öbürkün mutlaka başka dergi ve gazeteler üzerinde de denenecektir. Bu saldırıyı, daha basın özgürlüğünü ve basın mensuplarının can güvenliğini tamamen yok edmeden hep birlikte göğüslemek, bütün ilerici kamuoyu için âcil bir görevdir.

Bütün ilericiler ve yurtseverler! Demokratik mevzilerimizi faşistlere terketmeyelim! Yurt çapında sesimizi yükseltelim, MC iktidarının kanunsuzluklarını, en temel insan haklarının çiğnenmesini protesto edelim!

Zulme karşı basın ve fikir özgürlüğünü sonuna kadar savunalım!

Basın mensuplarına ve bütün yurtseverlere yapılan işkencelerin son bulması, işkencecilerden hesap sorulması, düzmece «gizli örgüt» iddialarıyla tutuklananların salıverilmesi için mücadele edelim!

Yaşasın bağımsızlık ve demokrasi!
Kahrolsun faşizm!

BASIN ÖZGÜRLÜĞÜ !

TİMUR SELÇUK :

BÜTÜN DEMOKRAT KİŞİLER TAVIR ALMALIDIR

Günlük basında belli bir haber özgürlüğü var gibi görünmesine rağmen bazı özel haber ve yayın organları üzerinde çeşitli baskılar olduğunu izlemekteyiz. Düğün halktan yurtsever bir kişi olarak tavrı almamak, yarın aynı olayların kendi başımıza gelmesini teşvik etmek olur.

Bugünkü somut örnek, HALKIN SESİ'ne yapılan anti-demokratik baskılar ve önlemlerdir. Dünya görüşümüz ne olursa olsun fikir ve basın özgürlüğüne saygı duymak zorundayız HALKIN SESİ dergisinin dağıtım yeri olan TÜR-DA dağıtım şirketine, toplatma kararı olmaksızın dergiye el konması olayının anti-demokratik niteliğini katmerleştirmiştir. Her yurtsever sanatçı gibi iki olayı da kınıyoruz.

MİLİTAN DERGİSİ :

«ÖZGÜRLÜK VE DEMOKRASİ MÜCADELESİNDE HER AN DAYANISMA İCİNDEYİZ

Halkın Sesi gazetesine karşı uygulanan faşist baskılar, sola karşı uygulanan faşist baskıların bir parçasıdır. Kendi içimizdeki görüş ayrılıkları ne olursa olsun faşizme ve emperyalizme karşı düşünce ve örgütlenme özgürlüğümü savunmada birlik olma bilincini taşımamızdır. HALKIN SESİ'ne uygulanan faşist baskıları protesto ediyoruz. Faşizme ve emperyalizme karşı özgürlük ve demokrasi mücadelesinde her an dayanışma içinde olacağımızı belirtiyoruz.

MAY YAYINLARI :

Halkın Sesi dergisine yapılan faşist baskılara karşı çıkmak basın özgürlüğünden yana olan her ilerici yurtsever, demokrat kişinin ve kuruluşun görevidir.

GERÇEK SİNEMA DERGİSİ :

»HALKIN SESİ» DERGİSİNE YAPILAN KANUNSUZ BASKI VE SALDIRILAR DURDURULMALIDIR»

Halkın Sesi dergisinin basıldığı matbaa ve dergi bürosunda polis tarafından karakol kurularak yayımının engellenmesi anti-demokratik baskı ve engellemelerin yeni bir örneğidir.

ABD emperyalizmi ve Sovyet Sosyal-emperyalizmine karşı, ülkemizin bağımsızlığından yana, emekçi halkımızı ezen ve sömüren emperyalistlerin işbirlikçisi yerli gerici ittifakın karşısında yer alan yayın organlarından biri olan Halkın Sesi dergisine yapılan kanunsuz baskı ve saldırılar durdurulmalıdır.

Halkın Sesi dergisinin basıldığı matbaa ve dergi bürosu polis tarafından 26 Şubat 1976 günü basılarak büro sorumlusu Macit Çopur ve matbaa işçisi Ömer Parlar 1. Şubeye götürülmüşlerdir. Bu olayın derginin bir önceki sayısında, Amerikan uçak şirketinden 13 milyon rüşvet alan yetkili merciyi halkımıza açıklayarak, kapağında Emin Alpkaya ve İtalyan Uçak şirketi temsilcisinin kadeh tokuştururken çekilmiş fotoğrafının yayınlanmasından hemen sonra yapılması ilgi çekicidir. Bu saldırı, rüşvetçilerin, soyguncuların, milli bağımsızlığın ve halk düşmanlarının korku ve telaşını göstermektedir.

Halkın Sesi, bütün kanuni gerekleri yerine getirilmiş, kanunlara uygun olarak yayımlanan bir dergidir. Bir derginin yayımı ancak mahkeme kararı ile durdurulabilir. Bunun dışında herhangi bir mercinin, basve saldırılarla derginin yayımını engellemeye çalışması kanunsuzluğun ta kendisidir.

Biz gerçek sinema dergisi yöneticileri olarak her türlü emperyalizmin ve faşizmin karşısında yer alan bütün yurt severleri, bütün halkımızı devrimci yayım organlarına karşı çıkmaya çağırıyoruz.

KORAL YAYINLARI :

«BASKILARI KINIYORUZ»

Ülkemizde basın ve fikir özgürlüğüne karşı yapılan baskılar bütün hukuki sınırları aşmıştır. Halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesine katkıda bulunan ve ışık tutan, faşist çetelerin

Halkın Sesi'ne saldırmakla bütün halka saldırmış oluyorlar

«Biz Süleymaniye'de çalışan plastik işçisi ve yoksul emekçiler olarak Halkın Sesi'ne yapılan faşist baskıları protesto ediyor, faşizmin ve emperyalizmin Halkın Sesi'ni susturamayacağını hep birlikte haykırıyoruz. Bütün bu baskı ve saldırılara rağmen Halkın Sesi dergisi iki süper devlete ve onların işbirlikçilerine karşı yürüttüğü kararlı mücadeleden vaz geçmeyecektir. Zaten geçemez çünkü Halkın Sesi halkın davasını yansıtıyor.

«Bizler emekçiler olarak Halkın Sesi'ne niçin saldırdığımızı, niçin baskı uyguladığımızı biliyoruz. Onlar Halkın Sesi'ne saldırıyorlar, çünkü dergimiz işçilerin köylülerin haklı davasını savunuyor. Çünkü halkın faşizme ve emperyalizme karşı yükselen mücadelesine önderlik ediyor. Çünkü, onların halk düşmanı yüz'lerini teşhir ediyor. Onlar Halkın Sesi'ne saldırmakla bütün halka saldırmıyorlar.»

Süleymaniye'de Çalışan Plastik İşçileri :

Fehmi Eröz
Ahmet Oktay

Sadık İleri
Kerim Olay
Yusuf Erdal

Okuyucularımıza Çağrı :

HALKIN SESİ'Nİ SAVUNMAK VE YAŞATMAK İÇİN ELBİRLİĞİYLE SEFERBER OLALIM

MC İktidarının giderek artırdığı faşist saldırılar karşısında dergimizin varlığının korunması, Türkiye'nin her köşesindeki devrimcilerin ve yurtseverlerin harekete geçmesine bağlıdır. Halkın Sesi'ni yaşatacak olan, halkın kendisidir. Bu desteği sağlamak için, herkesin kendi çevresinde yapabileceği işlerden bazıları şunlardır :

1) «Halkın Sesi'ne yapılan baskıların durdurulması», «basın özgürlüğü» ve «işkenceye son» taleplerini, en geniş yığınlarla yayalım. Bu amaçla imza kampanyaları açalım. Devrimci ve ilerici parti, örgüt, dernek, dergi, gazete, yayınevi ve şahıslardan protesto demeçleri toplayalım. Gerek bu demeçleri ve gerekse toplu imzaları, yalnız dergimize değil, aynı zamanda diğer ilerici dergi ve gazetelere de yollayalım. Özellikle günlük basına bu konuda yazı ve mektup yazalım. Halkın desteği oluştukça, çevremizde basın toplantıları, açık oturumlar, kahve sohbetleri veya kapalı salon toplantıları düzenleyerek daha geniş kitlelere durumdan haberdar etmeye ve harekete geçirmeye çalışalım.

2) Faşistler dergimizin halka ulaşmasını engellemeye çalışıyorlar. Onların yaptığının tam tersini yapalım. Dergimizi kitlelere içinde canla başla satalım. Abone olalım, abone bulalım. Kendi çevremizde sattığımız dergi miktarını adım adım arttırmaya çalışalım.

3) Faşistler dergimizin mali kaynaklarını kurutmak istiyorlar. Saldırı devam ettiği takdirde, bu kayıp daha da artabilir. Bu açığı kapatmak ve dergimizin yayımını sürdürmesini sağlamak için bağış kampanyaları açalım. Topladığımız paraları, hangi çevrede topladığımız konusunda kısa bilgilerle birlikte dergimizin İstanbul bürosuna ileterek maddi katkıda bulunalım.

4) Düzmece suçlamalarla gözaltına alınan, işkence gören ve tutuklanan basın mensupları ve yurtseverlerle dayanışmamızı gösterelim. Çevremizdeki ilerici avukatları ve hukuk kuruluşlarını yurtseverleri savunmaya, basın özgürlüğünü savunmaya, polis zulmüne karşı çıkmaya çağıralım.

HALKIN SESİ

maskesini düşüren bütün kitap, dergi ve gazeteler toplatılmakta, yasaklanmakta ve el koyulmaktadır. Kitap evleri yakılmaktadır. Dağıtıcılar ve kitapçılar tutuklanmaktadır.

En son olarak da Halkın Sesi dergisi kanunsuz bir şekilde toplatılma kararı olmadan dağıtımcıdan alınmış, dergiye el konulmuştur. Dergide çalışanlar yakalanmış ve işkence yapılmıştır. Biz Koral yayınları olarak basın ve fikir özgürlüğüne ve kişi dokunulmazlığına karşı yapılan bu baskıları kınıyoruz ve fikir özgürlüğünden yana olan bütün kuruluşları ve kişileri bu kanunsuzluk karşısında tavrı almaya çağırıyoruz.

SUDA YAYINLARI :

«FİKİR HÜRRIYETİNİ SAVUNMAK KAÇINILMAZ BİR GÖREVDİR»

Son günlerde kitap ve dergileri; çoğu zaman, hiç bir gerekçe göstermeksizin toplatma, yayınevi ve dergi sorumlularını, o sırada tesadüfen yayınevinde bulunan müşterileri ya da konukları ile birlikte gözaltına alma hareketi yoğunluk kazandı. Doğrudan doğruya sol yayınlara yönelik bu yıldırma hareketi, yasal hakları çiğneyerek, anayasamızın fikir hürriyeti ile ilgili maddeleri hiçe sayılarak ülke çapında yayılma eğilimi gösteriyor.

Meseleyi sadece bir dergiye, bir yayınevine, belirli kişilere yapılan bir sindirme hare-

keti olarak görmek ya yorumlamak, bana dokunmayan yılan bin yıl yaşasın demektir. İlerici basının, eli kalem tutan namuslu yazarların bu toplatmaları haber niteliğinde vermekle yetmemeleri yazılarıyla, demeçleriyle kamuoyuna iletmeleri, fikir hürriyetini, kişi hürriyetini apaçık savunmalara kaçınılmaz bir görevdir.

Orhan Suda

YARINA DOĞRU :

HALKIMIZ HER TÜRLÜ BASKIYI GÖĞÜSLEMESİNİ BİLECEKTİR

Devrimci yayın organları üzerinde yoğunlaşan baskılar, halkımız üzerindeki baskıların bir parçası olarak, emperyalizmin uzantısı egemen sınıfların kendi koydukları yasaları bile tereddütsüz çiğneyebildiklerini bir kez daha ortaya koyuyor. Bu çiğneyişlerin yoğunlaşması ise onların içine düştükleri bunalmın, öldürücü düzeylere ulaştığını ifade eder. Halk yığınlarının hızla politize olmalarına, onların devrimci siyaseti kavramalarına olduğu kadar, bu gelişmede etkin bir işlevi olan devrimci yayın organlarına karşı da egemen sınıfların rahatsızlık duymaları olağandır. Ama halkımız, her türlü baskı gibi bu baskıları da göğüslenmesini ve geriletmesini bilecektir. Biz Halkın Sesi dergisi üzerindeki kanunsuz baskıları protesto ediyoruz.

Tahir Abacı

İŞKENCEYE SON !

Dergimize yapılan baskı ve saldırılar, ilericiler, yurt-severler, devrimciler tarafından protesto edilmektedir. Bu hafta gelen 417 imza ile birlikte elimize şimdiye kadar 1156 imza geçmiş bulunmaktadır. Protesto metnini ve imzaları aşağıda vavmlyyoruz :

Faşist MC iktidarının milli bağımsızlık ve demokrasi için mücadele eden halk kitlelerine karşı saldırıları sürmektedir. Bu baskılara karşı çıkan yayın organları kanunsuzluklara hedef olmaktadır.

Son olarak Halkın Sesi Dergisinin basıldığı matbaa ve dergi bürosu 26 Şubat 1976 günü polis tarafından basılmış, derginin büro sorumlusu Macit Çopur ve matbaa işçisi Ömer Parlar kanunsuz olarak gözaltına alınmıştır. Macit Çopur ve Ömer Parlar ilgili mahkemede serbest bırakıldıkları halde daha sonra polis tarafından tekrar 1. Şubeye götürülmüşlerdir. Kendilerinden şu ana kadar hiçbir haber alınmaması işkenceye tabi tutuldukları ve can güvenliklerinin bulunmadığı endişesini yaratmaktadır.

Halkın Sesi dergisinin uğradığı bu saldırı, Amerikan uçak şirketinden 13 milyon lira rüşvet alan «Yetkili mercii» açıklayan sayısından sonra yapılmıştır. Bu saldırı, rüşvetçilerin, soyguncuların, milli bağımsızlık düşmanlarının telaş içinde olduklarını göstermektedir.

Bu saldırı gerçekleri dile getirme çabası içindeki yurt sever yayın organlarına yöneltilen baskıların bir parçasıdır. Halkın Sesi bütün hukuki gerekleri yerine getirilmiş, kanunlara uygun olarak yayımlanan bir dergidir. Yayımlanması ancak bir mahkeme sonucu hakim kararı ile durdurulabilir. Polisin, savcılığın yada bir başka mercinin derginin basımını durdurması kanunsuzluktur.

Biz aşağıda imzaları bulunanlar bu kanunsuzluğu protesto ederiz.

Hacı Ulurak, Mücahit Kahraman, Ali Emirlioğlu, Ayhan Öztürk, Cemil Uysal, Necati Abdik, Aziz Kurt, Yoğralı, Nezih Yolcu, Erdinç Yavuzsoy, Selçuk Küçükçiftçi, Metin Sözeri, Bülent Obay, Nuri Zengin, Hasan Duru, Gülsün Yazal, Ahmet Remzi Yaman, Cüneyt Sözara, Haydar Fide, Mehmet Çetin, Necdet Sümer, Erdenay Vural, Hakan Murtazaoğlu, Hüseyini

HALKIN SESİ'ne Yapılan Baskılar Protesto Ediliyor

Yılmaz, Nihat Esen, Mustafa Tüzün, Eyüp Kababurun, Uğur Ergen, Sabahattin Gülersoy, Ali Ağırtaç, Yılmaz Baykurt, Akın Eri, Ömer (Soyadı okunamadı), Dilek Şatıroğlu, Enver Zengin, Hüseyin Yaman, Nezih Ataç, Selami Gültekin, M. Cevdet Özgencil, Naci Teoman Ata, Mehmet Aydın, Kemal Gündoğan, Mübeccel Yurt, Yücel Yurt, Abdullah Berk, Cem Şimşek, Fevzi Doğru, Feral Çakar, Hilmi Aydoğan, Dilek Saatçioğlu, Sami Yıldız, Selman Dağdelen, Sumru Altuğ, Zöhre Güven, M. Ali Telefon, Suat Soysal, Ali Akşamaz, Mustafa Tettek, Doğan Kaner, Orhan Yurt, Lütfü Yıldız, Şengül Yıldız, Habibe Çeliköz, Şenel Çeliköz, Şükrü Taş, Feyzullah Öztürk, Aziz Kurt, Ali Erol, Kemal Gündoğan, Bülent Demiral, İlhan Sümeli, Murat Gürlü, İsmail Oktay, Z. Kemal Zeren, Osman Özcanlı, Nural Kule, Necati Karabulut, Mübeccel Yurt, Yücel Yurt, Yaşar Demirkol, Özdemir Günaydın, Ekrem Küfteoğlu, Meriç Özeller, Kıvanç Yerel, Seyhan Ünal, Rüştü Sungur, Halil Onaran, Mehmet Onday, Hikmet Küfteoğlu, Ali Ertekin, Aydın Metiner, Şadi Genç, H. Turan Boş, Mücahit Kahraman, Süleyman Sunacı, Hasan Kadayıfçı, Atilla Altaylı, Ali Keleş, Tayfur Vardar, Nadir Paksoy, Fehmi Ersoy, Bülent Baş, İsmail Kaymaz, Yusuf Enkinkaya, Mustafa Sarıoğlu, Kadir Kavak, Azize Demirer, Necmi Çopur, Sedat Tongur, Yılmaz Okan, Mehmet Ergenç, Gaye Akbay, Talip Atan, M. Nuri Haşar, Selami Şerbetçi, Hikmet Ülger, Cevher Ürek, Emrah Soyuer, Güldem Cerit, Mehmet Kurt, Kazım Bektaş, Oktay Erkut, Ayhan Kantemir, Şefik Karadeniz, A. Haydar Eryılmaz, İbrahim Yılmaz, Tuba Ongun, Keriman Yurdakök, Haydar Çörüt, Sinan Demirkale, İlker Giritlioğlu, Yaşar Koyuncu, Hayri Balta, Suat Oral, İsmail Onar, Neriman Gündoğ-

du, Bekir Kepenek, Yılmaz (soyadı okunamadı) Turgut Şen, Ayten Güngör, Tülin Kulaksızoğlu, Faruk Aktuzlu, M. Rauf Aykut, Yaman Barlas, Nevin Bıyıklı, Yunus Tunca, Selahattin Aydın, Advıye Erman, Engin Özsoy, Nevin Güllü, Erdal Sakarya, Semih Koray, Faruk Sinangil, Ferit Şaher, Eser Ayanoglu, Gülesi Ayanoglu, Nevin Karadağ, H. Sosyal, M. Ümit Şenesen, Ali Develioğlu, Zeki Kırtan, Sadi Büyüközden, Yalçın Dal, Sadi Öner, Harun Kolbaşı, Murat Kutlu, Yılmaz Güney, Avni Bektaş, Selim Şahin, Feridun Efendioğlu, Ahmet Rıza Gülşen, İsmail Yıldırım, Gökhan Harmandahoğlu, Sadık Özer, Sırrı Çopur, Samet Dağhan, Kemal Akdağ, Zafer Yavuz, Bayram Kargın, Ali Leylak, Turhan İçli, Cemali Hüseyini, İbat Acar, İsmail Haşcelik, Cemil Korkmaz, Muhsin Yılmaz, Orhan Ölmez, Murat Taşkoparan, Erdal Akın, Serdar Karaorman, Abdullah Kutdemirel, Dursun Yavuz, Selma Akıncı, Tülin Sonatlıgan, Mete Uygur, Sema Ögünlü, Ercüment Soysal, Ömer Berker, Haluk Kutluay, Hüsnü Yardımcı, Haluk Akmandag, Nurbanu Aktuğ, Gülhan Özbakır, M. Emin Yıldırım, Levent Soysal, Hüsnü Akşit, Halil Güneş, Hüseyin Okçe, Hüseyin Turudoğlu, Belma Gündil, Nursel Gökbaş, İmam Kılıç, Necati Akdeniz, Sema Vural, Murat Buket, Erdal Yazgaç, Rıza Güven, Mesut Akın, Mustafa Gürel, Ayda Büyükeren, Olcay Kılıç, Erkan Sezer, Davut Deniz, Esat Taş, Müjdat Pehlivaner, Cavit Uzun, Tuğrul Tanyol, Işık Köker, Fatih Erdoğan, Şule Oğuz, Sofia Prokos, Sabahat Karaman, Gediz Bilger, Ufuk Serdaroglu, İbrahim Çetinbudak, Nursel İçre, Nurdan Gürdilek, Sumru Ağryürüyen, Saper Yiğit, İlhan Öcasalan, İrfan Ülkü, Derya Erel, Hasan Kayabey, Ardaşez Margoz, İbrahim Özen, Ömer Uyuklu, Fulya San, Hasan Bugün, Le-

vent Öcal, Kemal Kılıç, Gürol Irzık, Refik Tezhan, Lusi Taşhan, Şevket Katipoğlu, Safiye Gürer, Ayfer Gülüm, Mustafa Özbay, Ender Özbek, Selim Işık, Doğan Yıldırım, Ülkü Demirtürk, Tuğrul Şavkay, Emel Keskin, Neşenur Domaniç, Adil Çizmeciogulları, M. Emin Ayan, Ahmet Kavas, Adnan Köymen, Suat Genç, Ali Akşamaz, Hüseyin Kaya, Aydın Metiner, Aydın Özdemir, Muhsine Bayrak, Bülent Baş, Erol Çetin, Ahmet Satan, Mehmet Yalçın, Delihan Maraf, Şadi Genç, Canan Şanverdi, Vural Güvenç, Necati Eroğlu, Günay Kurnaz,

Bilgehan Barlas, Mevrure Tavukçu, Neşe Şahan, Kazım Şakir, Nazım Şitoğlu, Erdem Buyrukçu, S. Ali Dilbaz, Hakkı Kayacan, Muzaffer Erdoğan, Fehmi Köfteoğlu, Güngör Susulu, Yavuz Kaşıkçı, Sedat Demirağ, Ertuğrul Oğuz, Uğur Gökmen, Seyithan Öksüz, Hüsamettin Budak, Hüseyin Demirel, Ali Şeremet, Gülseren Aslan, Mehmet Tümer, Ahmet Akkoca, Hasan Kale, Necdet Çopur, Fethullah Gökay, İsmail Diri, Mustafa Kilci, Yusuf Duru, Dursun Doğan, Hatice Yıldırım, Mehmet Özgenc, Seyfettin Çakır, Ali Bektaş, Mehmet Kurt, Satılmış Kıvrak, Metin Çalış, Ali Fahri Peker, Avni Sağlamtaş, Yasemin Şimşek, M. Ali Arastürk, Naif Aydın, Esat Ulusoy, Leyla Şenökten, Mustafa Kengil, Cavit Üstünbaş, Mükerrrem Özer, Maksut Candan, Ali Karadağ, Mustafa Şimşek, Engin Öztürk, Ahmet Atıcı, Osman Nuri Şekerci, Bayram Sakın, Cemal K. Doğancı, Ergün Özalp, Ümit Cantürk, Mustafa Yıldırım Türk, Selçuk Kurt, Ülkü Darıcıoğlu, Hanlar İden, Turgut Akdemir, Adnan Erdoğan, Rumeysa Kabadayı, İbrahim Erdoğan, Selim Bulut, Nasip Ayhan, Erhan Erdoğan, Haydar Çağlar,

Hülya Yiğit, Aliye Tipici, Ayten Tipici, Ayfer Koltuk, Yıldız Ceyhan, Aydın Tipici, Er-

demir Erbak, Veli Varol, Nizamettin Öncül, Mustafa Başer, Abdullah Öncül, Mustafa Öncül, M. Savlet Uzun, Hacı Yabancı, Ferhat Aydın, Rasif Ezberci, Halit Bölükbaşı, Zekir Tuysun, Hilmi Kır, Hasan Sarıkaya, Gün Zileli, Mehmet Saygın, İsmail Ala, Bayram Kutlu, Naki Doğan, Yusuf Özdemir, Saim Bilgen, Tacetin Şerbetçioğlu, Ali Errem Hikmet Bektaşoğlu, M. Ali Büyükyörük, Şaban Ökkeş, Alaattin Arman, Koray Olşen, Çoşkun Kökver, Hamdi Baydemir, Cumhuriyet Ertap, Varol Polat, İsmet Bulak, Necati Sergin, Alaattin Hastürk, Alaattin Ağcaer, Mehmet Koyun, Ufuk Aslan, Ercüment Şerbetçioğlu, Hayrettin Uzunkaya, Mevrure Hatunoğlu, Feyza Zileli, Sefer Alpoğlu, Şükrü Alpyılmaz, Sait Polat, Nuri Uzun, Muzaffer Tuncağ, Ufuk Kökver, Yüksel Erdem, Zeki Eleşu, Çetin İnanç, Serpil Kandemir, Necla Şerbetçioğlu, Doğan Çelebi, Sait Tanlak, Saffet Çelen, Hüseyin Kökver.

HAFTALIK DERGI

- Sahibi: İLKER SÜMERKAN
- Sorumlu Yazı İşleri Md. FIKRET ULUSOYDAN
- Yönetim Yeri Çatalceğme Sok. 48/11 Cağaloğlu - İstanbul
- Yazışma ve Abone Ad. P.K. 1112. Sirkeci - İst.
- Baskı: Turkish Daily News
- Abone şartları: Yurtiçi Yıllık 125 Altı Aylık 65 TL. Avrupa (İst.) Yıllık 200 Altı aylık 100 TL.
- İlan şartları: Santimi 30 TL. Yayın İlanı: Çerçevesi 100 TL.
- İstanbul Dağıtım: Tür-Da
- Türkiye dağıtım: Sabri Özakar

İZMİR'DE HALK

POLİS SALDIRISINA KARŞI YİĞİTÇE DİRENDİ

29 Şubat günü Serdar Turan isimli bir faşist komando tarafından İzmir'de güpegündüz sokakta kurşunlanan Hüseyin Güzel isimli devrimci bir işçi, kaldırıldığı hastahane'de 8 Mart günü öldü. Bunun üzerine Hüseyin Güzel'in babasıyla birlikte halk, cenazeyi almak için Devlet hastahanesinin önünde toplandı. Polislin cenazeyi vermeyi reddetmesi üzerine halk, «Katil İktidar», «Kahrolsun Faşizm» diye bağıarak Konak meydanına yürüdü. Bunun üzerine polis, ateş açarak halka saldırdı. Ama yürüyüşü dağıtmayı başaramadı. Bir çok emekçi, civardaki işyerlerinden çıkarak polisin saldırısına karşı koydular. Halk polis saldırısını beş kez geri püskürtmeyi başardı; Polisin azınlığından yılmadı. Bu arada, Ege Üniversitesi öğrencileri de olay yerine gelerek mücadeleye katıldılar.

Polis, olay üzerine 87 kişiyi gözaltına aldı. Rastgele her yakalanan karakola götürüldü ve dövüldü. Ayrıca, polisin ateş ederken resmini çe-

ken gazeteciler de hırpalandı ve makineleri parçalandı. Başta kadınlar olmak üzere halk, polisin bu tutumunu nefretle karşıladı ve polisi yuhafadı. Bu arada, olay sırasında meydana bulunan ikisi öğretmen, ikisi işçi dört kişi, toplum polisleri tarafından zorla götürülen Abdullah Karşılaman adlı devrimcinin cebine sivil polisin bir tabanca koyduğunu gördüklerini söylediler. O gece polis birçok dernek ve kahveyi basarak 19 kişiyi daha göz altına aldı.

Ertesi gün Devlet Güvenlik Mahkemesinin önünde toplanan analar, babalar, gençler, «Kahrolsun Faşizm», «Evlâtlarımızı Serbest Bırakın» diye bağıarak polisin tutumunu protesto ettiler. O gün mahkemeye, polis tarafından işkence yapıldığı için hastahane'ye yatırılan Abdullah Karşılaman getirilmedi. İki devrimci ise, gördükleri işkenceden dolayı ağızlarından kan geldiği için duruşma sırasında ambulansla hastahane'ye kaldırıldılar.

Hüseyin Güzel'in, Almanya'da işçi olarak çalışan babası şöyle demektedir:

«Onu çok severdim. Umutluydum ondan. Akıllıydı oğlum. Akıllı olduğu için devrimciydi. Ölümünden hiç korkmazdı o. Son dakikaya kadar dayandı oğlum, boğuştu. Oğlumun dirisinden korkup öldürdüler, ama ölüsünden niye korktular?»

«Onları hiç unutmuyacağım. Onlar dediğim, şu yarımadada duran kızlar, oğlanlar. Hüseyin'in arkadaşları bunlar. Bana bu en acı günümde mutluluğu tattırdılar. Anlıyorum ki Hüseyin yalnız değil. Hüseyinler çok... Onları, yani bugün polisin önünde duran kızları, oğlanları hiç unutmuyacağım. Nasıl dayak yediler polisten.. Ama seslerini duymuşsundur. «Devrimciler Ölmez» diye bağıyorlardı. Oğlumun cenazesini alıp verecektim arkadaşlarına. Vermediler. Kimse üzülmesin oğlum öldüğü için.. Ben minnettarım oğlumun arkadaşlarına.»

Olaylardan sonra çeşitli kuruluşlar, bu arada İzmir Mem-Der şubesi ve Toprak-İş Sendikası, bildiriler yayımlayarak polis saldırısını protesto ettiler. Üniversitelerde ise, devrimciler forumlar düzenlediler. Öte yandan, 13 Mart Cumartesi günü için izin alınan «12 Mart Faşizmini Protesto» mitinginin Valilik tarafından yasaklanması üzerine, devrimciler bir açıklama yaparak, Valiliğin bu tutumunun kendilerinin 12 Mart faşizminin bir devamı olduğunu açığa çıkarttığını belirtmişlerdir.

Olaylar sırasında sağ baştaki uzun boylu şahsın önce sağa sola ateş açtığı, daha sonra elindeki silahı Abdullah Karşılaman'ın cebine koyduğu öne sürülüyor. Görgü tanıkları bu konuda Devlet Güvenlik Mahkemesi savcılığına başvurular.

(«Demokrat İzmir» Gazetesi, 9 Mart 1976)

YURTSEVERLER SESLERİNİ YÜKSELTİYOR

Emil Galip Sandalcı

«Çocuğu Tophane'de vurdular. Hemen oracıkta öldü. Bacısı üzerine kapandı: «Abi... abi... vuruldun mu?» Onu da copladılar. Bayıldı...»

«... Komandoların öldürdüğü Kıbrıslı İ.T.Ü. öğrencisinin cenazesinde gözaltına alınan yedi öğrenciden biriydi oğlu. Nerede olduğunu bile öğrenememişlerdi. Kimi «2. Şubede Sirkeçide», kimi ise «1. Şubede Gayrettepede» diyordu...»

«Bir zamanlar bunlar olaydı. Ama eskiden. Şimdilerde olağan. Genel af çıktı. (O da ne biçim çıktı.) Sıkıyönetim kalktı, genel seçimler yapıldı ya. Yetti. Sanki 12 Mart'ın tüm pisliği temizlendi. Aldanmayın. Geçen yılların işkence uygulamaları hemen de olduğu gibi geri geldi. Ancak günlük yaşantımızın içine öylesine yerleşti, günceleşti ki, gazete manşetlerinde yeni hey-

canlar arar olduk. Çok ulustu şirketlerin ülkemizde dağıttığı rüşvetlerden çöplenenler, uçak alımlarındaki yolsuzluklar, vergi iadesi, hediye edilen kompüterli kol saatleri söylentileri, Yahya Demirel'in marifetleri, vb. gibi. Kuşkusuz her biri ayrı ayrı önemli birer konu. MC iktidarının ve konuşmuş düzenin en son açan gülleri Salt mobilya yolsuzluğu Demirel hükümetinin başını yiyebilir. Nitekim CHP'nin çabası da bu yönde.

«Gene de rüşvetin de, mobilyanın da, hepsinin canı cehenneme!»

«Şu bir yıllık kanlı MC iktidarı süresinde kaç gencin canına kıyıldı, kaç kişiye işkence yapıldı? Salt bir soru ve iki sayı. Bu kadarı yeterdi MC'nin yıkılmasına. Eğer bu ülke muhalefetin M'si, demokrasinin D'si, parlamentonun P'si, adaletin A'sı olsaydı.»

(Vatan, 15 Mart 1976)

Davutpaşa Lisesinde boykot

Faşist komandoların 3 Mart günü Davutpaşa Lisesine yaptıkları saldırı öğrenciler tarafından püskürtüldü. Olaydan sonra Cerrahpaşa Hastanesinden tıp öğrencilerinin, işçilerin ve Davutpaşa Lisesi öğrencilerinin de katılımı ile Kocamustafapaşa'da bir yürüyüş yapıldı.

Ertesi gün faşist komandolar gene okulumuz öğrencisi Kirkor Barsamyan'ı dağıttıkları bildiriye almadığı için dövdüler. Bunun üzerine 5 Mart Cuma günü lisede bu olayı protesto amacıyla boykot yapıldı. Forum faşist müdürün ve idarenin bütün engellemesine rağmen başarı ile gerçekleşti. O gün derslere girilmiyerek bir günlük boykot ilân edildi.

Ne faşist MC iktidarının baskıları, ne de revizyonistlerin teslimiyetçi tutumları biz Kocamustafapaşa'lı devrimcileri bir adım bile geriletemeyecektir.

Kocamustafapaşa'lı Devrimci Gençler İstanbul

ANKARA'DA HALK MC'Yİ LANETLEDİ

Ankara'da yapılan «Faşist Baskıları ve Kırımları Protesto Mitingi» ne katılan 40.000 yurtsever faşizmi lanetledi ve MC'nin yıkılması talehini haykırdı.

TMMOB, TÖB-DER, TÜM-AŞ, TİB, TÜM-DER, TUS-DER, AYÖD, Ankara Tabip Odası, TÜTED, TÖD'ün birlikte düzenledikleri miting saat 13.00 de Tandoğan Meydanı'nda başladı. Miting alanı «Kahrolsun Faşizm», «Bağımsız Türkiye» «Katil İktidar» «Halklara Özgürlük» sloganları ile çınlıyordu. Mitingi teripleyenler içinde yer alan bir avuç revizyonist mikrofona sarılıp devrimci sloganların atılmamasını, devrimci pankrat-

ların indirilmesini soyeyp, tehditler savurdular. Buna rağmen birçok yurtsever «Doğu'da Milli Zulme Son», «Blok-suz Türkiye», «İki süper devlet yıkılacak elbet» «Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye» «Kahrolsun Revizyonistler» sloganlarını var güçleriyle haykırdılar. Mitinge katılan öğretmenler iki süper devlete karşı mücadelenin bayrağını taşıyorlardı. Çankırı öğretmenleri Tandoğan alanına «Ne Amerika Ne Rusya, Bağımsız Türkiye» pankartıyla girdiler. Eskişehir Tüm-Der Şubesi üyesi memurlar ise «Kahrolsun iki süper devlet» pankartını taşıyorlardı.

Mitingten sonra Cemal Gürsel alanına doğru yürüyü-

şe geçildi. Yol boyunca devrimci sloganlar atıldı, devrimci marşlar söylendi. Cemal Gürsel Meydanı'nda yürüyüşe katılanlar emperyalizme ve sosyal-emperyalizme, onların işbirlikçileri faşistlere ve sosyal faşistlere karşı mücadele andı içtiler. Faşistler tarafından öldürülen devrimcilerin anısına saygı duruşu yapıldıktan sonra miting sona erdi.

Ankara mitingi, halkımızın faşist MC iktidarına karşı mücadelesinin yükseldiğini gösteriyor. Gene Ankara mitingi, halkımızın revizyonist ihanete boyun eğmediğinin, iki süper devlete karşı yurdumuzun bağımsızlığını savunmaların gitgide çoğaldığının bir örneğidir.

ATATÜRK EĞİTİM ENSTİTÜSÜ ÖĞRENCİLERİ, MİTİNG YAPTI

İstanbul Atatürk Eğitim Enstitüsü öğrencileri, 14 Mart Pazar günü Kadıköy meydanında bir miting yaparak 46 arkadaşlarının tutuklanmasını ve faşist baskıları protesto ettiler. 8 Ocaktan beri devam eden boykotlarını da bir kere daha halka duyurdular.

Miting sırasında, polis halkın mitinge katılmasını engellemek için vapurdan inenleri süratle oradan uzaklaştırmaya çalıştı.

Miting meydanı pankartlarla donanmıştı. «Kahrolsun Faşizm». «Katil İktidar». «Ne Amerika Ne Rusya Bağımsız Türkiye» yazılı olan pankartlar en öndeydi.

Mitinge katılan analardan biri konuşma yaparak şöyle dedi:

«Merhaba gözü yaşlı analar, faşizmin ezme istediği ve her gün bir kurban aldığı yurtsever gençlik! Her gün gazetelerde okuyoruz: Bir genç kurşunlanıyor köşe başlarında, bir fidan devriliyor otobüs duraklarında okul önlerinde, içimiz kan ağlıyor. Soruyoruz: Suçu ne? «Devrimci» diyorlar. «Katili nerde?» diyoruz. «Arıyoruz» diyorlar. Sahtekârlar yalan söylüyorlar. Çünkü biz biliyoruz öldürenler kendileri. En sorumluları MC hükümeti.»

Bir başka ana faşist okul idaresine şöyle seslendi: «Okulun konferans salonuna kapattığınız yavrularımızdan 46 tanesini toplatıp tutuklatıyorsunuz. Bunlar mobilya diye sunta satanlar mı? Gümrük komisyoncuları mı? Uçak ve helikopter temsilcileri mi? Çıkın dışarıya bize cevap verin.

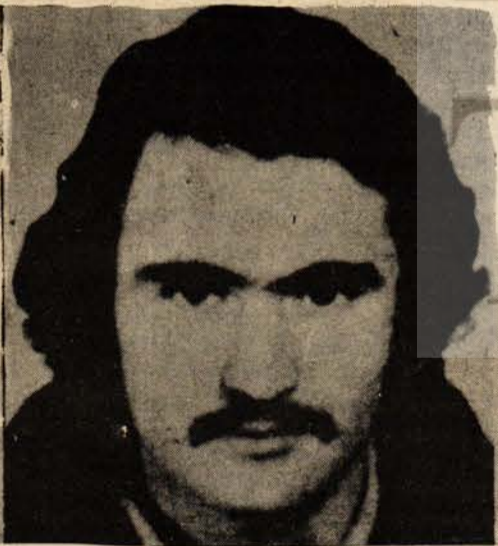
«Evet kardeşlerim! Yavrularımızın okuma hürriyetini, can güvenliğini sağlamak için tek bir yumruk olalım. Çocuklarımızı yalnız bırakmayalım, faşizme karşı siper olalım.»

Polisin bütün tehditleri ve engelleme çabaları boşa gitti. Miting gençlerin birliğini ve mücadele azmini daha da arttırdı.

Mitingden sonra, vapura binen devrimciler sosyal-emperyalizmi teşhir eden konuşmalar yaptılar.

Faşist cinayet şebekeleri devrimcileri sokak ortasında katlederken, polis de ölen devrimcilerin akrabalarına ve arkadaşlarına zulüm uyguluyor. Ölen bir kimsenin ardından bir cenaze töreni düzenlemek, ölüye sahip çıkmak, insanların en doğal bir isteğidir. Polis, MC iktidarından aldığı güçle, bu hak ve isteği dahi ayaklar altına alıyor. Yukarıdaki resim, bu zulmün son örneğidir: 12 Mart günü Ankara'da katledilen Ata Yıldırım'ın ağabeyi Mehmet Yıldırım, kardeşinin cenazesini zorla kaçırarak polisler tarafından bayıltılmış olarak, yerde yatıyor.

Faşist Cinayet Şebekeleri Bir Devrimciyi Daha Katlettiler

İstanbul Teknik Üniversitesi 3. sınıf öğrencisi Mehmet Ömer faşistler tarafından katledildi. Mehmet Ömer, Beşiktaş DMMA'nın arka sokağında iki arkadaşıyla beraber yürürken arkadan gelen faşist komandoların ateş açması sonunda şehit düştü.

Kıbrıslı devrimci öğrencinin öldürülmesini protesto eden öğrenciler, Maçka İTÜ binasında bir forum tertipletiler. İstanbul'un çeşitli okullarında okuyan öğrenciler foruma katıldılar ve faşist katillerin işledikleri cinayetleri protesto ettiler. Forum katılan 2000 kadar öğrenci daha sonra Beşiktaş'a doğru yürüyüşe geç-

tiler. Yol boyunca katılanlarla kalabalıklaşan yürüyüş kolu, Beşiktaş'a kadar polisler ve panzerler tarafından izlendi. Beşiktaş'a gelindiğinde, bir öğrenci konuşma yaparak and içirdi ve saygı duruşundan sonra yürüyüş sona erdi.

Aynı gün İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesinde bir forum düzenlendi. Üniversitenin önü panzer ve polis arabalarıyla doldurulmuştu. 2000 öğrencinin katıldığı forumda revizyonistler devrimci sloganları bastırmaya çalıştılar. Devrimci öğrencilerin söz almalarını engellemek istediler. Ama bunu başaramadılar.

★
AYDINLIK
YAYINLARI

G.Dimitrov
Savaşa ve
Faşizme Karşı
Birleşik Cephe

Genel Dağıtım: TÜR DA
Cağaloğlu Hamam sok. No:4 - İSTANBUL

DİSK VE TÜRK-İŞ'İN SENDİKA İŞÇİ SINIFINA SIRT ÇE

Türk-İş'e bağlı TES-İŞ Federasyonunun Adapazarı TES-İŞ Sendikası İstanbul Şubesi kongresi, 29 Şubat 1976 günü Tüm-Tis salonunda yapıldı. Bu kongre her iki konferansın, Türk-İş'in ve DİSK'in tabanında gelişen devrimci işçi muhalefetinin canlı bir örneği oldu. Kongrede konuşma yapan bir çok işçi, faşizme karşı mücadelede işçi sınıfının elini kolunu bağlayan sendika ağalarının sendikalardan atılması ve faşizme, iki süper devlete karşı mücadele edilmesini istemişlerdir.

İlk konuşmayı yapan Mustafa Telci, tabandaki işçilerin isteklerini ve görüşlerini açık bir şekilde ortaya koydu. Bu konuşmadan sonra söz alan Türk-İş 1. Bölge Başkanı Ziya Hepbir, «Konuşma yapan arkadaşları tebrik ederim. Bütün fikirlerine katılıyorum» dedi.

Daha sonra söz alan bir diğer işçi şunları söyledi :

«Ülkemizin aydınlığa kavuşması için ABD emperyalizminin yurdumuz üzerindeki kara bulutunu aralamaya çalışırken, şimdi buna bir de Sovyet emperyalizminin bulutu eklenmiştir... İki süper devletin dünya hakimiyeti için yürüttükleri yayılma politikasının bir parçası olarak Akdeniz'e hakim olmak için yürüttükleri rekabet, süper devletlerin ülkemiz üzerindeki baskısını arttırmaktadır. Bu durumda kendi gücümüze ve milli kaynaklarımıza dayanarak yurt savunma hazırlanmalıyız. Türkiye, üçüncü dünya ülkeleriyle birleşmelidir.»

Daha sonra yapılan seçimlerde, ilk konuşmayı yapan işçi Mustafa Telci, seçime katılan delegelerin bütününe oylarını alarak TES-İŞ İstanbul Şubesi Başkanlığına seçilmiştir. Bu sayımızda, Mustafa Telci'nin kongrede yaptığı konuşmayı aynen yayımlıyoruz.

Sayın misafirler,
Değerli basın mensupları,
Kıymetli işçi kardeşlerim,
Adapazarı TES-İŞ Sendikası İstanbul Şubesi 1. olağan kongresine hoş geldiniz der, hepinizi saygıyla selâmlarım.

Değerli işçi kardeşlerim, kongremiz, ülkemiz üzerindeki emperyalist baskı ve tahakkümün gittikçe yoğunlaştığı, işçi sınıfımız ve bütün halkımız üzerindeki faşist baskıların her geçen gün artmakta olduğu bir dönemde yapılmaktadır.

İki süper devletin, Amerika ve Sovyetler Birliği'nin dünyaya hakim olmak için yürüttükleri rekabet, bir üçüncü dünya savaşını kaçınılmaz hale getirmektedir. Buna bağlı olarak iki süper devletin yurdumuz üzerindeki hakimiyet mücadelesi şiddetlenmektedir. Sovyetler Birliği Türkiye'nin Kıbrıs bunalımı dolayısıyla içine düştüğü yalnızlıktan da istifade ederek son iki yıldır Türkiye'yi ele geçirme mücadelesini hızlandırmıştır.

Bu gelişmeler, bütün halkımızın, bütün ulusumuzun kaderini ve önümüzde-

ki mücadeleyi derinden etkileyen olaylardır. Yurdumuz bir dünya savaşı felaketine sürüklenmektedir ve süper devletlerden birinin işgal tehdidi ile karşı karşıyadır. Bu durum, işçi sınıfımız üzerindeki tarihi sorumluluğu bir kat daha arttırmaktadır. Kongremizin de bu sorumluluğu, üzerinde duyacağına inanıyorum.

Ayrıca Türkiye ekonomisi de büyük bir buhran içindedir. İşsizlik ve haya pahalılığı artmakta, işçilerimiz, yoksul köylülerimiz ve bütün halkımız sefalet sürüklenmektedir. Rüşvet ve yiyicilik halkımızı iligine kadar emmektedir. Bütün bunlara karşı emekçi yığınlar, he geçen gün daha geniş saflarla mücadeleye atılmaktadır. Hakim sınıflar halkımızın gelişmekte olan bu mücadelesini bastırarak, sömürülerini sürdürmek için son zamanlarda işçilerimiz ve halkımız üzerindeki baskılarını arttırmışlardır.

En tabii hakları için grev yapan işçilerin üzerine saldırılmakta, işçilerin haklı mücadeleleri bastırılmak istenmektedir. İstanbul'da işçiler bunun birçok örneğini gördüler ve yaşadılar.

Çalışanların en doğal hakkı olan sendika kurma hürriyeti yok edilmek isteniyor. 400 bin işçi memur sayılarak sendikal hakları gasbediliyor. İşçi ücretlerinin dondurulması için çaba harcanyor.

Bütün bu baskıların sebebi gayet açıktır. Toplu sözleşme düzenini ortadan kaldırmak, ücretleri dondurmak ve toplumsal muhalefeti, emekçi halkın mücadelesini zayıf düşürmektir.

İşçilerin toplu sözleşmelerle aldığı en tabii hakları gasbedilirken, yüzlerce işçi kardeşimiz işten atılırken, işçi sınıfımızın sendikalaşma ve dilediği sendikayı serbestçe seçebilme hakları çiğnenirken, işçilerin elini kolunu bağlayacak yeni kanunlar getirilirken, işçi sınıfının menfaatlerini savunduklarını iddia eden sendikalar, DİSK ve TÜRK-İŞ ne yapmaktadır?

Maalesef hepinizin bildiği gibi, her iki sendikanın başına çöreklenen sendika ağaları, çıkar çevreleriyle tamamen birleşmişler ve işçi sınıfının en tabii hakları için verdiği mücadeleye bile sırt çevirmişlerdir. Ve bugün bu iki konfederasyon arasında hiçbir fark kalmamıştır.

Örneğin TEK (Türkiye Elektrik Kurumu) işçilerinin de dahil olduğu 400 bin işçinin memur yapılması girişimleri karşısında susan Türk-İş'in ve ona bağlı TES-İŞ Federasyonu'nun işçilerin ezbere bildiği işbirlikçi tutumuyla, DİSK'in tutumu aynı olmuştur.

DİSK'in sendika ağaları, sendikal çekişmeler yüzünden SSK işçilerini yalnız bırakmışlardır. Kendi koltuk mücadelesi uğruna 400 bin kişinin haklarını savunmaktan vazgeçmişlerdir. Bu olay, bizim DİSK'in gerçek yüzünü daha açık görmemizi sağlayan canlı bir örnek olmuştur.

Bugün biz TEK işçileri, TÜRK-İŞ ve ona bağlı TES-İŞ federasyonu yöneticilerinin işçilikle ve işçi sınıfıyla ilgisi kalmamış birer ağa ve işçi aristokratları olduğunu artık iyi bilmekteyiz. TÜRK-İŞ'in yıllanmış yöneticileri, sarı sendikacılığı, yani grev kırmayı toplu sözleşme satmayı, işçi sınıfının bilincini köreltmeyi, özel olarak gördükleri kurslarda öğrenmişlerdir.

Peki 350 bin işçiyi örgütlemiş olan DİSK yöneticileri, TÜRK-İŞ yöneticilerinden farklı mıdır? HAYIR TÜRK-İŞ yöneticileri ile DİSK yöneticileri arasında hiçbir fark yoktur.

İşçi sınıfımızın mücadelesi içinde nice emeklerle yaratılan DİSK, Almanya'da ve Fransa'da sosyal-emperyalistler tarafından eğitilmiş İbrahim Güzelce gibi bir avuçluk Sovyet uşağının eline geçmiştir. Hatta DİSK yöneticilerinin işçiyi ihanetleri iyice su yüzüne çıkmadığı için, bunlar devrimci tabelası altında gerçek yüzlerini gizleyebildikleri için TÜRK-İŞ yöneticilerinden daha tehlikelidir.

TÜRK-İŞ ve DİSK yöneticileri, uzun yıllardan beri sendika yönetimindedirler. Genellikle sendikayı kurmuşlar ve sonra da yönetim koltuğuna dört elle riyle sarılmışlardır. Her iki konfederasyon da sendika tüzüklerine, yönetimden düşürülmelerini engelleyen birçok maddede koymuşlardır. Bunların en önemlilerinden biri, tüzüklerde bazı kişilere tabii delegeliklerin verilmesi ve kongre delegelerinin sendika yöneticileri tarafından tayin olunan temsilcilerin içinden seçilmesidir.

Sendika yöneticileri, bu tüzük maddesini kullanarak, kendi adamlarını delege yapmakta ve saltanatlarını sürdürmektedirler.

Örneğin: DİSK'in en devrimci geçinen sendikalarından biri olan Maden-İş'in tüzüğüne göre, 60 bin üyesi olan bu teşkilâtın kongresi, 165 kişiyle yapılmaktadır. Bu delegelerin yalnız 100 ki-

şisi seçimli delegedir. Geriye kalan 65 kişi, eski yönetimin tabii delegeleri ve genel merkezin seçtiği delegelerden oluşmaktadır.

Biz her ne kadar seçimli delegeler dedikse de, bu, tüzükte öyle geçtiği içindir. Yoksa bunların işçiler tarafından seçildiğini sanmayalım.

165 kişinin 100 kişisini oluşturan seçimli delegeler, fabrikalarda kurulan lokallerin yürütme kurullarında bulunan ve bütün işçilerin «sendikanın tabii senatörleri», diye adlandırdıkları üçer kişilik lokal yürütme kurulları tarafından tayin edilmektedir. Ve hâlâ, Maden-İş üyesi işçilere kongre delegeleri nasıl seçilir diye sorulduğu zaman, bir tek işçi buna cevap verememekte, «Biz bilmeyiz, delegeler fabrikadan seçilmez, bizimle ilgisi yoktur, bu işleri sendika yapar» demektedirler.

DİSK'in devrimci olduğunu sanan bütün yurtseverlere, bütün DİSK üyesi işçi kardeşlerime sesleniyorum. Gözünüzü açın. Elinizi vicdanınıza koyup düşünün. Bu nasıl devrimci sendikadır? Tabandaki işçinin söz hakkı nerededir? Bu nasıl bir demokratik kuruluştur? Böyle bir seçim usulüyle yapılan bir kongrenin işçilerin iradesini yansıtmasına imkân var mıdır?

Yoktur arkadaşlar. Bu, adı kongre olan, iki yılda tekrarlanan, sendika ağaları arasındaki bir post kavgası ve kulis faaliyetinden başka bir şey olamaz. Daha buna nice örnekler vermek mümkündür.

Arkadaşlar, halkımızın kanını emen ağa çeşitleri de çoğalmıştır. Toprak ağalarını, yoksul çocukları ve köylüler olarak hepimiz tanırız. Şehirde ise, yeni adı patron olan fabrika ağalarını da he-

pimiz yakından tanırız. Ama ağalar bu kadarla bitmez. Ege'de, Çukurova'da, köylerden topladıkları yoksul köylüleri toprak ağalarına kiralyarak, onları sırtından geçinen «dayı başı» denen işçi ağaları vardır. Bunları da çoğumuz biliriz. İşte bu işçi simsarları, yoksul insanların yakasına şehirlerde de yapışmışlardır. Bunlar, adı sendikacı olan modern dayı başıları ve işçi simsarlarıdır. Bunların gerçekten nasıl ağalar olduklarını göstermek için birkaç örnek vermek istiyorum.

İşçilerimiz çadırlarda, barakalarda göçebe, gecekonduarda perişan bir halde yaşam kavgası verirken, Türk-İş yöneticileri, ona bağlı TES-İŞ Federasyonu yöneticileri ve DİSK yöneticileri de tıpkı patronlar gibi, büyük toprak ağaları gibi yaşamaktadırlar. Bu işçi aristokratları yönetici olur olmaz binlerce lira para almakta ve bütün yaşamlarını geçirmekteyiz. Federasyon yöneticileri, Genel Kurul'da ilk etapta kendi maaş ve yolluklarına zam yapmışlardır.

İşçilerimiz dolmuş parası bulamazken, ve yine işçilerimiz mendile sardıkları zeytin ekmeği çalıştıkları inşaat duvarları dibinde, kazdıkları direk kayularının kenarlarında yerlerken, üst kurulumuza mensup kişiler, işçilerin parasıyla kendilerine özel olarak yaptırılmış 650.000 liralık mercedes araba satın almışlardır.

Bütün değerleri yaratan işçilerin çocukları kitap parası bulamazken, kışın karlı ve soğuk günlerinde altı dolarlık ayakkabı ile dolaşırken, ayda midesine elçi gram et girmeyen, DİSK'in en yetkili, hergün çocuğunu, parası işçiler tarafından ödenen özel şoförünün kullandığı özel arabasıyla koleje göndermektedir.

Kendileriyle konuştuğumuz ve Maden-İş 2. yetkisini Kavel'den tanıyan eski maden işçileri, «Şu sendikacı işçi iken incecik bir delikanlıydı. Şimdi bizim patron gibi göbek bağladı» diyorlar.

Bu işçi ağaları, daha da ileri gidiyor ve kapılara muhafızlar dikerek, sendika binalarına işçileri yaklaştırmıyorlar. TÜRK-İŞ'in 16.000.000 liraya yaptırdığı binada, işçilerin aidatlarıyla alınan halılar kirlenmesin diye işçiler binaya sokulmaz olmuşlardır.

DİSK'e bağlı Lâstik-İş yöneticileri, işçileri insandan saymadıkları için, onların parasıyla alınan Lâstik-İş binasının asansörüne işçiler binmesin diye kilit vurmuşlardır.

Bütün bunlar olurken, bağlı bulunduğumuz TES-İŞ Federasyonu da işçiler için tehlikeli bir kuruluş haline gelmiş bulunmaktadır. Bereç'te Sungurlar'da işçiler kurşunlanırken, binlerce işçi sokağa atılırken, hastanede yatan işçinin dahi iş akti feshedilirken, sessiz kalan federasyon yetkilileri, işçiler haklarını arama yolunda mücadeleye başlayınca da, Federasyon Başkanı Sayın Orhan Erçelik TRT'ye demec vererek, «Bu hareketlerin kökü dışardadır» diyerek, esas bunalımın yaratıcılarını gözlerden gizlemek istemiştir. Böylece federasyon yetkilisi Sayın Orhan Erçelik'in kimin hesabına çalıştığı açıklıkla ortaya çıkmış bulunmaktadır.

Birçok Şebeke Tesis iş yerlerinde olduğu gibi, Şebeke Tesis 2. Bölge Müdürlüğünde de kışın ortasında 15 işçi

ĞALARI RMİŞTİR

İşinden atıldı. 100 kişinin daha atılacağı kuvvetle muhtemeldi. Bu konuda bütün ilgili bakanlıklara çekilen telgraflardan cevap gelirken, kendi kuruluşumuz olduğunu iddia eden federasyon yöneticileri, işçi kıyımının durdurulması yolunda hiçbir çaba göstermedikleri gibi, cevap verme zahmetinde dahi bulunmuşlardır.

Bir müddet sonra da federasyon başkanı Sayın Orhan Erçelik, yanına bir sendika başkanını da alarak İstanbul'a gelmiş, İstanbul'daki şebeke tesis işçilerimizin bir başka sendikaya devrinin pazarlığını yapmak istemiştir. Böylece işçilere değer vermediklerini ve işçilerin değil kendi menfaatlerini her şeyin üstünde tuttuklarını bir defa daha göstermişlerdir.

Öte yandan aynı federasyona bağlı ADA TES-İŞ, TEK TES-İŞ sendikası çekişmesini de federasyon tertiplemektedir. Çünkü federasyon, işçilerin birliğini istememekte, kendi sendika saltanatlarının yıkılmasından korkmaktadır. Federasyonun 26/12/1975 tarihli teşkilatlanma raporu okunduğu zaman bu daha iyi anlaşılacaktır.

Federasyon, kendine karşı oluşan işçi muhalefetine bastırma yöntemlerine yeni birini daha eklemiş bulunmaktadır. Federasyon, işverenlerle birlik olarak sendika yöneticilerini cezalandırmakta, sendika yöneticilerinin iş akti feshedilmekte ve federasyon bütün bu olanları işçilerden gizlemektedir.

Federasyon yetkilileri, bunlarla yetinmeyip, daha da ileri gitmektedirler.

Ankara Şube Kongresinde işçilerin konuşmasını istemediği federasyon teşkilatlanma sekreteri Sayın Şaban Aktaş, «Sözleşmenizin her maddesi için 5 gün uğraşacağız» diyerek, «fazla ileri gidermeniz sözleşmenizi satarız» demek istemiş ve işçileri tehdit etmiştir.

Arkadaşlarım, buraya kadar anlattıklarım sizlerin ve bütün işçi kardeşlerimizin bildiği şeylerdir. Gördüğümüz gibi, bugün işçi sınıfımızın en tabii haklarına saldırılmakta, bu konuda hem TÜRK-İŞ, hem DİSK, hem de bizim federasyonumuz işçi sınıfına sırt çevirmişlerdir.

Öyle ise işçiler ne yapmalıdır? Önümüzde iki yol vardır. Ya her şeyi bu sendika ağalarından bekleyerek bütün bu baskılar karşısında boyun eğerek susacağız, ya da mücadele yolunu seçerek, sendikalardan sendika ağalarını atıp, buraları gerçekten işçilerin menfaatlarını savunan yerler haline getirerek, haklarımızı çiğnetmeyeceğiz.

Bugün her iki sendikanın işçilerine düşen görev, her yerde sendika ağalığına son vermek için sendikaları gerçekten bütün işçilerin söz sahibi olduğu kuruluşlar haline getirmek için muhalefet gurupları meydana getirmek ve mücadele etmektir.

Sendikalar, sevgili yurdumuzu iki süper devlete satmak isteyen faşistlere ve sosyal-faşistlere karşı mücadele eden işçi kuruluşları haline getirilmelidir. Sendikalar, işçileri hakim sınıflara peşkeş çeken kuruluşlar değil, gerçekten işçilerin ve bütün halkımızın menfaatlerini savunan işçi kuruluşları haline getirilmelidir.

Sendika ağalığına son verilmesini

İŞ GÜVENLİĞİ MÜCADELESİNDE BİRLİĞİMİZİ PEKİŞTİRELİM

İşçi sınıfının mücadelesinin yoğunlaştığı en önemli noktalardan biri iş güvenliğinin sağlanmasıdır. Çünkü, patronlar, sömürü ve zulümlerini, iş güvenliğinin olmadığı şartlarda çok daha rahat bir şekilde sürdürebilmektedirler. İşçi sınıfı, iş güvenliği yolunda ilerledikçe, patron sömürü ve zulmüne karşı daha etkili bir mücadele verebilecektir.

İŞ GÜVENLİĞİNİN OLMAYIŞI, SENDİKA HÜRRIYETİNİ VE ÜCRET ARTIŞLARINI YOKEDİYOR

Patronlar, hangi sebeplerden dolayı işçileri atmaktadır?

Birincisi, patronlar, sendika mücadelesinde olsun, siyasî mücadelede olsun, işçi kitlesine önderlik eden işçilerden hiç hoşlanmazlar. Onları tespit ettikleri an işten atmak isterler. Böylece patronlar, işçileri öndersiz ve yönsüz bırakmaya çalışırlar. Özellikle sendikalaşma mücadelesini önlemek isteyen patronlar, bu mücadeleye önderlik eden bir çok işçiyi toplu halde işten atmaktadırlar.

1975 yılının son aylarında sendikacı mücadele yüzünden, Arko'dan 13, Bema'dan 97, Dev Metal'den 30, Şahsuvar'dan 50, Elka'dan 4, Çamgaz'dan 9 işçi atıldı. Profilo'dan 15 işçi devrimci oldukları için, Maden-İş'in de razi olmasıyla işten atıldılar. Söke'deki Tuntaşlar Çirçir Fabrikasında, makina dairesine «kahrolsun faşizm» sloganı yazıldığı için, 11 işçi işten atıldı.

Ayrıca, fabrikalardaki baskılara karşı çıkmak, toplu sözleşmede elde edilen bir hakkı aramak da, işten atılmanın sebebi olabilmektedir. Meselâ, Deka Tekstil'de «ücret ne zaman verilecek?» ve «mesai paralarımız verilecek mi?» diye soran iki işçi işten atıldı. Doğan lastik fabrikasında ise toplu sözleşme ile elde ettikleri haklarını isteyen 135 işçi işten atıldı.

İkincisi, patronlar, ücretleri yükselen işçileri işten atıyorlar. İki yıllık toplu sözleşmelerde, zamlar senelere ayrılarak, her yıl bir miktarı veriliyor. Patronlar, yeni zamlar geleceği sırada ücreti yukselcek olan işçileri alıp yerlerine asgari ücrette çalışacak yeni işçi alıyorlar. Meselâ son dört ayda Yaşar Mensucat'tan 700'e yakın işçi, Deka'dan 25, Dinarsu'dan 220, Çıkvaşvili'den 200, Mensucat Santral'den 1300, Güzel Sanatlar Matbaasından 135 işçi, bu yüzden atıldılar.

İşçileri zamdan yararlanmasın diye işten atmak, o kadar yaygın bir hale geldi ki, bir çok yerde patronlar işçilere, «asgari ücretle işe devam etmek istersen kalabilirsin» diyorlar. İşçi de bunu kabul ederse, hemen çıkışı veriliyor ve arkasından yeniden işe alınma muamelesi yapılıyor. «Gir-

di-çıkıttı vapmak» denilen bu işlemlerle, eski işçiler, asgari ücretle yeni bir işe girmiş gibi oluyor. Hatta Gıslavet patronu, daha yeni işe giren işçilerden «6 ay sonra atılırsam hiç bir hak talep etmeyeceğim» diye imza alıyor.

İŞ GÜVENLİĞİNİN OLMAYIŞI, ÇALIŞMA ŞARTLARINI DA AĞIRLAŞTIRIYOR

Açıkça görüldüğü gibi, iş güvenliği olmayan bir işçinin ücret zammından ve sosyal haklardan yararlanmaması, sendika seçme özgürlüğüne ve sendikalaşma özgürlüğüne sahip olması imkânsızdır. Zaten bir çok yerde patronlar, toplu sözleşmelerle kabul edilmiş maddelere uymuyorlar. İş güvenliğinin olmayışı, onların eline yeni kozlar veriyor.

İş güvenliği olmayan işçilerin, çalışma şartlarını düzeltmeleri de iyice zorlaşmaktadır. Çünkü bu şartları düzeltmek için mücadele eden işçiler atılmaktadır. Bu yüzden bir çok yerlerde hâlâ 15 — 16 saat çalışılıyor. Bir çok yerde iki vardiya halinde 12 saat çalışılıyor. Fazla mesai yapmak istemeyenler atılıyor.

Patronlar daha işe alırken, işçilere, iki kişinin işini yapıp yapamayacağını soruyorlar. Meselâ, tekstil işkolunda işçilere iki vargel makinası baktırılıyor. Bu makineler de arkalı önlü olduğu için, işçiler dört makina bakmak zorunda kalmış oluyorlar. Yaşar Mensucat, Bozkurt, Deka, Bahariye fabrikaları bunun bir kaç örneğidir.

Hamile kalan kadınlara çocuk zammı vermemek için işten atıyorlar. Hamile kadınlar işten atılmamak için çocuklarını aldıkları zorunda kalıyorlar. Meselâ, Herko'da ve Çıkvaşvili'de usta, işe alırken kadın işçilerden çocuk yapmayacaklarına dair söz alıyor. Çıkvaşvili'de bir kadın işçi geçen yıl, işten atılma tehditleri karşısında, 6 aylık çocuğunu aldırdı. Dinarsu'da 7 aylık hamile bir işçiye, «avans veriyoruz» diye kandırılarak çıkışı imzalatıldı ve tazminat da verilmedi.

Çok çocuk sahibi olanlar da, kayıtlara çocuk sayısını iki tane diye geçirmeye razı olurlarsa çalışıyorlar. Böylece patron, diğerleri için çocuk parası vermekten kurtuluyor.

Yine Herko, Çıkvaşvili, Bahariye, Altınyıldız, Arko ve daha bir çok yerde, kız işçilerin evlenmesi, bazan da nişanlanmaları, işten atılmalarına yol açıyor. Çünkü patron, evlenen işçilere de tazminat vermek zorundadır.

Ayrıca, özellikle kadın ve kız işçiler, ağır hakaret ve dayak altında çalışıyorlar. İşçiler, «bizim şefin besmelesi eşşoğlueşektir» diyorlar.

İşçilere işten atılma tehdidiyle an-garya yaptırılıyor. Mal taşıma, tuvalet

temizleme, patronun odasını temizleme gibi işler, kadın ve kız işçilere yaptırılıyor. Emin Mensucat'ın patronu, bir kadın işçiye, kendi evine götürüp çamaşır yıkatmak için baskı yaptı.

İşten atılma tehdidi yüzünden işçilerin emekli olmaları bile güçleşmektedir. Çünkü 20 — 25 yılı doldurmadan atılan bir işçi, başka yerde iş bulamıyor. En düşük ücrete ve en kötü çalışma şartlarına razı olarak iş bulabilmişse, bu düşük ücret üzerinden emekli olabiliyor.

DİSK VE TÜRK-İŞ'İN SENDİKA AĞALARI İŞ GÜVENLİĞİ MÜCADELESİNİ BALTALIYOR

İş Kanununun 13. ve 17. maddeleri, iş güvenliğinin ortadan kaldırılmasına kanunî bir zemin teşkil etmektedir. 13. madde, patrona, her istediği işçiyi tazminatını vererek işten atma hakkını veriyor. 17. madde ise, patronlara, işlerine gelmedikleri bahanesiyle her işçiyi tazminatsız işten atma yetkisi veriyor.

İşten atılan işçiler, haklarını arayacak bir yer bulamıyorlar. İş mahkemelerine başvuranlar, yıllarca mahkeme kapılarında süründürülüyor. Üstelik, patronların para yedirmesi yüzünden, bu mahkemeler çoğu zaman patronlardan yana karar veriyorlar. Kısacası, işçilerin şimdiye kadar iş mahkemeleri yoluyla haklarını aldıkları görülmemiştir.

Gerek Türk-İş, gerekse DİSK yöneticileri, iş güvenliği için hiç bir mücadele vermiyorlar. Üstelik, atılan arkadaşlarını geri aldıkları için kendi aralarında birleşen işçilerin direnişine «kanunsuz» diyerek, onları desteklemiyorlar. Buna karşılık patronun istediği işçiyi atmasına, «ne yapalım kanun böyle» deyip boyun eğiyorlar. Sendikaya başvuran işçilere «valla isterseniz direniş yapın, ama polis gelir, sizi coplar; üzerinize panzerler gelir, sıkıyönetim ilân edilir» deyip, işçilerin gözünü faşist baskılarla korkutmaya ve onları sindirmeye çalışıyorlar. DİSK yöneticileri, Sungurlar işçilerinin mücadelesi sırasında işçilere «sizin yüzünüzden DİSK'i mi kapattıracağız» diye karşı çıkmışlardır.

DİSK'in ve Türk-İş'in başına çöreklenen sendika ağaları, artık işçi sınıfından kopmuşlardır. Onlar, bu düzenin devamından menfaat elde eden birer ağa olmuşlardır. Bu sendika ağaları, tıpkı patronlar ve toprak ağaları gibi, işçilerin mücadelesinden korkuyorlar.

Biz işçiler, tek bir arkadaşımızın işten atılmasına göz yummayalım. Tabandaki işçilerin sendikalara hakim olması için mücadele edelim.

istiyoruz. İşçilerin alınteri, canı ve kanı üzerine kurulan sendikaları, bir avuçluk sendika ağasına bırakmayalım. Sendikalar bizimdir. Biz kurduk, biz yaşattık, biz büyüttük. Yine biz yöneteceğiz. Hiçbir sendikacının maaşı, ortalama işçi maaşından fazla olmamalıdır. Sendikalarda en geniş demokrasi sağlanmalı, herkese söz hakkı tanınmalıdır.

Bugün işte biz İstanbul şubesi ola-

rak, böyle bir mücadele vermekteyiz. Bunun için sizden görev istedik ve yine istiyoruz. Fakat size dürüstlüğümüzden başka hiçbir vaatte bulunmuyoruz. Bize görev verdiğiniz takdirde, bütün dürüstlüğümüzle, sizin menfaatlerinizi ve bütün işçi sınıfının menfaatlerini kişisel menfaatlerimizden daima üstün tutarak, hiçbir gerçeği, ACI DA olsa sizden saklamadan, yalansız dolansız, dosdoğru size hizmet edeceğimize söz veriyoruz.

İşten atılmalara son, İş güvenliği istiyoruz!

İşçi - memur ayrımına son,

Sendika hürriyeti istiyoruz!

Patron sendikalarına son. İşçiden yaan sendikalar istiyoruz!

Konuşmamı burada bitirirken, işçiye değer vermeyen zihniyetin mutlaka yıkılacağı yolundaki inancımı tekrarlar, kongremizin işçiye fayda getirmesini dilerim.

TARİŞ'TE HITLER TİPİ ZULÜM

Geçtiğimiz aylarda Tarış Üzüm Fabrikası işçileri, sendika hürriyeti ve iş güvenliği için zorlu bir mücadele verdiler. Tarış işçilerinin bu mücadelesi bütün işçi sınıfımız ve bütün halkımız için önemli tecrübelerle doludur. Onlar, mücadeleleri boyunca hem faşist komandalara, hem polis saldırısına, hem de revizyonistlerin her türlü engelleme çabalarına karşı koydular.

İzmir'de 25 Ocak günü yapılan «Tarış'te Faşist Baskılar» konulu açık oturumunda, Tarış'ten atılan İzmir Devrimci İşçi Birliği Başkanı Ayşe Baştürk Tarış'teki baskıları ve işçilerin mücadelesini anlatan bir konuşma yaptı. Bu konuşmayı kısaltarak okuyucularımıza sunuyoruz :

«İzmir Alsancak'ta bulunan Tarış Üzüm işletmelerinde 524 işçi çalışır. İşçilerin 300'den fazlası kadındır ve çoğu 16—17 yaş arasındadır. Tarış işçileri sömürü ve zulmün katmerlisi ile karşı karşıydılar. Onlar zorla 12 saat çalıştırılıyorlar ve buna rağmen fazla mesai ücretleri de verilmiyor. Eşit işe eşit ücret uygulanmıyor. Yaşlı işçilerle aynı işi yapan çocuk işçiler çok daha düşük ücret alıyorlar. Ücretler asgari ücretin de altındadır. Mesela günde 12 saat çalışan eski bir işçi haftada 300 lira ücret alıyor.

«Kapitalizmin bu sömürü ve baskısı orta çağdan kalma feodal zulüm metodlarıyla birleşiyordu. Küfür, dayak, angarya fabrikada kol geziyordu. İşçilerin ustabaşlarına karşı feodal bir bağlılık duymasından yararlanan patronlar, ustabaşlarına dayanarak işçileri köle gibi çalıştırıyorlardı.

«Emperyalizmin ve feodalizmin çürümüş ahlak anlayışı zorla işçilere kabul ettirilmeye çalışılıyordu. Özellikle kadın ve kız işçiler içinde anti-kasızlık teşvik ediliyordu. Bunları bizzat uygulayanlar okullara ahlak dersi koyan, fazilet nutukları çeken, TRT'de halk yararına olan her şeyi ahlaksızlık diye yasaklayan faşist MC'nin sadık adamlarıydı. Tarış'ın çeşitli fabrikalarındaki kız işçiler iş toplantıları bahanesiyle Genel Müdürlüğe çağrılarak Tarış'ın kodamanlarına peşkeş çekiliyordu. Bazı kızlar daha rahat çalışma şartları ile kandırılarak, faşistlerin ahlaksız oyunlarına alet oluyorlardı.

«Yaşlı teyzeler, amcalar sağlık şartlarının hiç kaldırmayacağı şartlara zorla sürülüyorlardı. Fabrikanın en ağır işlerinden olan torazilerde Ali amca, Hoca dayı gibi fabrikanın en yaşlı işçileri bulunuyordu. Fabrikanın yaşlı süpürgeci teyzeleri Orhan Daut'un evine temizliğe gönderiliyorlardı. Üstelik tamamen keyfi bir şekilde ve iş saatleri dışında.

«Bütün bu belirttiğim şartlara kim dayanır? Hiç şüphesiz halkın en yoksul ve muhtaç kesimleri. Gerçekten de Tarış işçileri halkın açlık ve sefaletle mahkum edilmiş en yoksul kesimlerinden meydana geliyordu.

«Üzüm işçileri Türk-İş'e bağlı patron uşağı Tek Gıda-İş sendikasının pençesi altına alınmıştı. Tek Gıda-İş işçilerin belirttiğim bütün bu durumlarına seyirci kalıyordu ve onların bütün haklarını Tarış patronlarına satmıştı. Fabrikada senelerdir hüküm süren sömürü ve baskı düzenin en büyük sorumlularından biri de işçi sınıfı içinden satın alınan bu hainlerdi.

«Faşist MC hükümeti işbaşına gelir gelmez, Tarış Genel Müdürlüğüne eski AP milletvekili ve Odalar Birliği Genel sekreteri Orhan Daut'u getirdi. Orhan Daut'la birlikte Tarış'te ilerici işçi ve memurların işine son verilmeğe başlandı. Onların yerine doldurulan Ülkü Ocaklı faşistler çalışmıyor, işçiler arasında istihbarat toplama, tehdit, baskı araçları olarak kullanılıyorlardı. Bu faşistlerin fabrikaya doldurulmasının tek bir amacı vardı Tarış İşçilerini faşist baskı ve terör metodları ile sindirmek, onların birliğini bozmak ve onları kendi faşist emelleri uğrunda kullanabilecekleri bir sürü haline getirmek.

«İşte Tarış'te uygulanan bu politika, MC hükümetinin bütün Türkiye'de işçiler ve emekçiler üzerinde uyguladığı zulüm politikasının bir ifadesidir. MC faşistleri hergün, her saat Türkiye'nin her yerinde aynı politikayı uyguluyorlar.

«Halkımızın mücadelesi yükseliyor. Emekçi kitleler 12 Mart faşist terörünün yarattığı yıldınlığı üstlerinden atıyor ve her gün daha çetin mücadelelere atılıyorlar. Faşistler yükselen kitle mücadelesini terör yoluyla durdurabileceklerini zannediyorlar. Tarış'teki faşist uygulamalar kitlelerin mücadelesinin bastırılması yönünde atılmış bir adımdır.

«Biz de fabrikada bütün bu baskıları hafifletme yolunda bir adım olarak Tarış Üzüm İşletmesinde sendika değiştirmeğe karar verdik. Mevcut sendikalar içinde işçilere daha yakın gördüğümüz Besin-İş'te örgütlendik. Ancak işçilerin tamamının kaydolduğu sendika faşist işveren tarafından tanınmadı.

«İşçilerin iş güvenliklerinin ortadan kalktığı, faşist baskıların arttığı şartlarda direnişe başladık. Hepimizin ortak talepleri şunlardı : 'İş güvenliği sağlansın!' 'Atılan işçiler geri alınsın!' 'Faşist komandolar atılsın!' 'Can güvenliğimiz sağlansın!' 'Sendika seçme özgürlüğümüz tanınsın!' Ashında bu talepler uğrunda sadece Tarış işçisi değil, Türkiye'nin dört bir yanında parabalalarının zulmüne uğrayan işçi sınıfımız seferber oluyordu.

«Faşist diktatörlük tarafından ezilen, horlanan ve aşağılanan üzüm işçileri, 10 gün boyunca haklı talepler uğruna yığıtçe direndiler. Polislerin çöplü saldırılarına, faşist müdürün ve komandoların direnişi kırmak için giriştikleri tertiplere karşı birlik halinde mücadele ettik. Direniş işçilerin bütün çabalarına rağmen başarısızlıkla sona erdi. Taleplerin hiçbirisi gerçekleşmedi. Üstelik direnişi sonuna kadar sürdüren 169 işçi daha işten atıldı.

«Tarış işçilerinin mücadelesinin başarısızlığa uğramasının en önemli sebeplerinden birisi de revizyonizmdir. Revizyonistler bütün mücadele boyunca faşistlerle işbirliği halinde çalıştılar. İşçilerin iki süper devlete karşı mücadeleyi savunan bildirimleri onları telaşa düşürdü ve geniş bir karalama kampanyasına giriştiler. TSİP revizyonistleri mücadelenin faşizme karşı gelişmesini önlemeye çalıştılar. Mücadeleyi bazı ekonomik haklar çerçevesinde sınırlamak için çaba harcadılar. 'Kahrolsun Faşizm' denirse işçilerin bölüneceğini iddia ettiler. Çünkü onlar faşizmin saldırısına uğrayan kitleyi cahil bir sürü gibi görüyorlardı. Bu faşizmin yordakçıları işçilerin siyasete karışarak kendilerini aşmasından korkuyorlardı.

«Direnişteki devrimci işçilerin etrafına istihbarat ağları örüp, önerilecek her türlü mücadele biçimi için karalama kampanyası açtılar. Devrimciler için «Bu komünisttir, gizli örgüt hesabına çalışıyor» Şeklinde anti-komünizm propagandası yaptılar. Sık sık

sahte komiteler kurarak işçileri önderlikten mahrum bırakmaya ve kendi tekkelerinin peşine takmaya çalıştılar. Direniş kırıldıktan sonra atılan işçilerin yeni mücadelelere girmesini engellemeye çalıştılar.

«Tarış işçilerinin direnişleri faşistlerin ve revizyonistlerin ortak çabaları sonucu kırılmıştır. Ancak bu direnişler, halkımızın faşistlere karşı verdiği mücadeleler için önemli tecrübelerle doludur. Bundan ötürü halkımız için bir kazançtır.

«Tarış işçilerinin direnişi açıkça ortaya koymuştur ki, kitlelerle sıkıca birleşmenin yolu revizyonistlere karşı açık bir mücadeleden geçer. Tarış'te MC faşistleri, Hitler tipi fabrika çalışmaları yolunda önemli bir mevzi elde etmişlerdir. Ancak çelişmeler çok keskindir. Bu çelişmeler yeni mücadelelere gebecektir.

Her baskı direnişi doğurur Revizyonistlerin iddia ettiği mücadele bitmemiştir.

«Tarış işçileri faşistlere olduğu kadar faşistlerle uzlaşarak kendilerini yalnız bırakan sendika yönetimlerine de düşmandırlar. İşçi sınıfı sendikasını ağalardan temizlemelidir. Kendi sendika yönetimine gene kendisi sahip çıkmalıdır. İşçi sınıfının mücadelesinin başarısı mutlaka ekonomik talepleri ile bağımsızlık taleplerinin bütünleşmesinden geçer.

«Devrimciler Tarış mücadelesinden önemli dersler çıkarmışlardır. Mücadelenin ve devrimin kahramanları Üzümde polis copları altında sürüklenen, İplik'te faşist kurşunlarına karşı koyan ve Türkiye'nin her yerindeki o basit sıradan, kadın ve erkek işçilerdir. Zafer de sonunda mutlaka o basit ve sıradan emekçi halkın olacaktır.»

İŞ GÜVENLİĞİ VE SENDİKA HÜRRIYETİ İSTİYORUZ

Ben Plastam plastik sanayi A.Ş.'de çalışan bir işçiyim. Bizim fabrikamızda iş güvenliği yoktur. Sendika hürriyeti yoktur. Sadece sigorta hakkımız var. İş kanununda yerli olan sendikalaşma hakkı için mücadele eden Sadullah Boncuk adlı arkadaşımız bu yüzden işten atıldı. Patron işine gelince iyi davranıyor ama hakkımızı arayınca kapı dışarı ediyor.

Fabrikamız küçüktür. 26 işçi çalışıyoruz. Az işçi olmamız nedeniyle sendikalar da fabrikaya girmek istemiyorlar. Patron zam talebimizi 50, 100, 300 lira vererek geçiştirmek istedi. Fabrikada bir de prim uygulaması yapıyor. Patron prim vererek bizi kandırabacağını ve mücadeleden vazgeçeceğimizi zannediyor, ama aldanyor.

Patron kendisi için de «devrimciyim» diyor. Ama 2—3 kişinin işini bir işçiye yaptırmaktan, bizi günde 10 saat çalıştırmaktan vazgeçmiyor. Acele ve çabuk iş istediği için devamlı iş kazaları oluyor.

Bizi bizden başkası kurtaramaz. Bizim zincirlerimizden başka kaybedecek hiç bir şeyimiz yok ama kazanacağımızı bilen koca bir dünya var.

Bir işçi

PATRONLAR DEVRİMCİ İŞÇİLERDEN KORKUYOR

Patronlar baskılarını her yerde sürdürüyorlar. Devrim korkusu onları tir tir titretiyor. Bu yüzden devrimci işçilere daha fazla baskı yapıyorlar.

Motel Yeşilköy'de işçiler sendikası olarak çalıştırılıyorlar. Patron işçilerin devrimci yayınları okumalarını önlemek için her şeyi yapıyor. Yusuf Çinko adında devrimci bir arkadaşımız, devrimci bir gazeteyi okuduğu için işten atıldı.

Ama bütün bu baskılar mücadelemizi durduramaz. Patronun baskılarına karşı birleşelim, tek bir yumruk olalım.

İstanbul'dan bir devrimci

Şahsuvar İşçileri :

MADEN-İŞ YÖNETİCİLERİ DİRENİŞİMİZİ KIRMAYA ÇALIŞTILAR

Şahsuvar Kilit Fabrikası işçileri sendika seçme özgürlüğü ve işten atılan arkadaşlarının geri alınması için mücadeleye atılmışlardı. Şahsuvar işçileri Çağdaş Metal-İş Sendikasında örgütlendiler ve bu sendikanın önderliğinde mücadelelerini yürüttüler. Şahsuvar işçileri mücadelesinin 121. gününde (12 Mart 1976) bir basın toplantısı düzenlediler. İşçiler basın toplantısında şu açıklamayı yaptılar :

«Halkımızın bağımsızlık ve demokrasi mücadelesinin yükseldiği dönemde sendika seçme özgürlüğü ve iş güvenliği için mücadeleye başladık. Patron kanunsuz lo-kavtla bizi işten attı. Mücadele için zorluklara, fedakârlıklara katlandık.

«Sendikamız Çağdaş Metal-İş Sendikası Maden-İş ile birleşince bu zorluklar daha da arttı. Çünkü devrimci işçilerin mücadelesini bastırmak isteyen Maden-İş yöneticileri bizi desteklemediler, bizi yalnız bıraktılar. «Bugün git, yarın gel» bürokrat burjuva politikasıyla sinsi bir şekilde direnişimizi kırmaya çalıştılar. Onlar bize sahip çıkmamaya gerekçe olarak direnişin kendi sendikalarının prensiplerine uymadığını, kendi inisiyatiflerinin dışında başlayıp geliştiğini söylediler. Onlar bize yardımcı olan devrimci sendikacı arkadaşlarımıza Mao Zedung Düşüncesini savundukları gerekçesiyle karşı çıktılar. Bu düşüncüyü işçi sınıfının düşüncesinden koparıp, umacı gibi göstermeye çalışarak mücadelemizi baltaladılar.

«Oysa bu arkadaşlar mücadelemizin başından bugüne kadar her türlü fedakârlığı gösterdiler. Karakol, polis baskısına bizimle birlikte göğüs gerdiler. Mücadelemizin başarısı için maddî, manevî ve hukukî her türlü yardımı sağladılar. Bizlerin sınıf bilincine ermimizde ve devrimci fikirleri mücadele içinde kavramamızda bize önder oldular.

«Maden-İş yöneticileri direnişimizi maceracılık olarak görüyorlar. Bizim mücadelemiz iş güvenliği ve sendika seçme özgürlüğü mücadelesidir. Onların hakkımızdaki, «Hep mücadele, hiç sonuç yok» şeklindeki görüşlerini reddediyoruz. Biz yardımcı olan arkadaşlarda böyle bir anlayışı hiç bir zaman görmedik.

«Maden-İş yöneticileri direnişimizin kanunsuz olduğunu söylemekle aynen patron gibi düşündüklerini ortaya koymuş oldular. Oysa biz işverenin kanunsuz lo-kavtına karşı direnişi başlattık. Bu durumlar kanunî tesbitlerle ortada olan gerçeklerdir. İşveren bile mahkemede verdiği ifadesinde kanunsuzluğunu ortaya koydu.

«Biz Şahsuvar işçileri ülkemizin bağımsızlığı ve demokrasiye kavuşması için mücadele ettiğimiz için suçlu görülmüyoruz. Oysa bağımsızlık ve demokrasinin düşmanları iki süper devlet ve onların işbirlikçileri olan MC iktidarı, faşistler ve sosyal-faşistlerdir. Mücadelemiz sonunda patron, başına vermeyi reddettiği tazminatlarımızı ödemeyi kabul etti. Biz bunu kötü bir başarı olarak görüyoruz. Şanlı mücadelemiz faşistlerin ve sosyal-faşistlerin baskı ve cyunlarıyla geçici olarak yenilgiye uğratıldı. Ama mücadelemiz burada bitmedi. Ülkemizin bağımsızlığı, halkımızın demokrasiye kavuşmasına kadar da devam edecektir.

«Kahrolsun sarı ve revizyonist sendika ağaları!
«Kahrolsun iki süper devlet ve onların işbirlikçileri!
«İşçiler Sendika Yönetimine!
«Yaşasın işçi sınıfının faşizme ve revizyonizme karşı mücadele birliği!»

PTT İŞÇİLERİNİN MÜCADELESİ DEVAM EDİYOR

Istanbul Telefon Baş Müdürlüğüne bağlı 7 şantiyede ve Ümraniye tesislerinde çalışan 830 PTT işçisi, 11 Mart günü greve başladılar. Yeni Haber-İş sendikası ile PTT Baş Müdürlüğü arasındaki toplu iş sözleşmesinin anlaşmazlıkla sonuçlanması üzerine, ayrıca Adana, İskenderun ve Mersin iş yerlerinde de grev kararı alınmıştır. PTT yönetimi, işçilerin hepsini kapsayan bir toplu sözleşme imzalamak istememekte, özellikle işçi-memur ayırımından yararlanarak işçileri bölmeye çalışmaktadır. Ayrıca işveren, daha önceki toplu sözleşmelerle kazanılmış olan bazı sosyal haklardan da vazgeçilmesini istemekte ve işçilerin talep ettikleri ücreti vermeye yanaşmamaktadır.

Yeni Haber-İş sendikası, işçiler adına ücret zamları, sosyal haklar, 60 günlük kıdem tazminatı vb. nin yanısıra şu isteklerde bulunmaktadır : 1 Mayıs işçi bayramı olarak kabul edilmelidir; disiplin kurulunda işçiler söz sahibi olmalıdır; uyumsuzlukları çözme kurulumunda sendika söz sahibi olmalıdır; disiplin kurulu kararları oybirliğiyle alınmalıdır; bu toplu sözleşme döneminde hiç bir surette işçi çıkartılmamalıdır.

Ulaştırma Bakanlığı ise, PTT işçilerinin grevini kırmak için yeni alınan işçileri memur statüsüne sokuyor ve İstanbul dışında mevsimlik işçi olarak istediği kadar işçi atıyor. Diğer yandan Bakanlık, PTT'nin yapabileceği işleri, özel sektöre yaptırarak veya PTT'nin bazı ünitelerini özel sektöre devrederek, grevi kırmaya çalışıyor. Çünkü burarlarda çalışan işçiler sendikalı ve sigortalı olmadıklarından, bunları kolayca işten atma imkanı vardır.

İşçilere karşı baskılar, yalnız işverenden gelmemektedir. Grevin birinci günü faşist komandolar grevi işçilerle saldırmış ve grev yerindeki pankratları yırtmışlardır. O gün saat 3 sırasında Edirnekapı öğrenci yurdunda kâmp kuran 70-60 kadar faşist komando, taş, sopa zincirlerle işçilere saldırmışlardır. Faşistler grev gözcüsünü döverek, elinden çantasını ve evraklarını almışlardır. Bütün bu faşist baskılara rağmen, grevci işçiler yılmayacaklarını, mücadeleye edebileceklerini söylemektedirler.

BAKER İŞÇİLERİ KÖLE GİBİ ÇALIŞMAYI REDDEDİYORLAR

Istanbul Topçular'da, Umilever tröstüne bağlı Baker iş yerinde çalışan 20 nakliye işçisi 5 Mart günü greve başladılar. Şampuan ve sabun üretilen bu fabrikada nakli-

yat işçileri dışındaki 90 işçi Gıda-İş Sendikasına üyedir. İşçiler bu sendikanın yaptığı toplu iş sözleşmelerinden yararlanırlar. Nakliyat işçileri ise daha iki ay öncesine kadar sendikasızdılar. Çünkü nakliyat işçileri fabrikanın işlerini yapmakla beraber Baker firmasının işçisi sayılmazlar. Baker'in patronun yüklemeye ve taşıma işlerini bir müteahhide vermiştir. «Toncu» denilen nakliyat işçileri bu müteahhit için çalışıyormuş gibi gözükmürler. Müteahhit sadece aracı rolü oynamakta, patronun nakliye işçileri iki misli sömürülmemekte, fabrikada kazanılmış haklardan yararlanamamaktadırlar. Yıllardır sigorta bile olmadan en ağır işlerde çalışan bu 20 işçi şimdi grevdeler. Nakliye işçileri çalışma şartlarını şöyle anlattılar :

«Ben dört senelik işçiyim. Hak diye bildiğimiz bir şey yoktur. Aramızda toplandık, dedik «arkadaşlar sendikamız yok, sigortamız yok. Bir hak sahibi olamıyoruz. Öğle yemeğimiz, iş için ayakkabımız, elbisemiz bile yok!» Böyle konuştuk. Bu yılın başında da Devrimci Nakliyat-İş Sendikasına üye olduk. Sendikamız patronu görüşmeye çağırdı, gelmedi. İkinci defa çağırdı, yine gelmedi. Sonunda anlaşma olmayınca geçen Cuma grev kararı aldık. Kararı kâpiya astık. Sendikacılar buradan gider gitmez müdür Çetir/ Yüceloğlu geldi, kâğıdı yırttı. Bizi hepimizi yemekhaneye çağırdı. Dedi «Sizi şimdiye kadar çalıştırdık. Sendikaya üye olduğunuz sebebiyle ben işinize son verdim.» Aynen ve resmen böyle söyledi.»

Bir diğer işçi şöyle diyor : «Biz burada köle gibi çalışırız. Biz günde sekiz saat çalışırız. Çalıştığımız günlerin yevmiyesi var, çalışmadığımız günlerinki yok. Biz esas fabrikanın işçisiyiz. Bizim yevmiyelerimiz 180 liradır. Ama fabrika bunu bize vermez. Müteahhide verir. Müteahhit kişi, toplum polisleri sivil opde bize 80 lirasını yevmiye olarak verir. Kesintilerle 60 lira oluyor. Pazar ve Cumartesi de çalışmadığımız için o günlerin yevmiyelerini de almıyoruz. Sigortasız olduğumuz için hastalandığımız zaman ilaç parasını da biz veriyoruz. İş kazası olduğu zaman, ben şahsen arkadaşlar bilir, ceryanda çalışan bantta elim sıkıştı. İki üç ay önceydi. Yirmi beş gün istirahat aldım. 25 gün için 25 lira verdiler. Bu sebeple fabrika müdürü bizi sendikaya geçince bizi işten attı. Bu sebeple biz greve geçtik.»

Nakliyat işçileri çok zor şartlarda çalışıyorlar ve işleri çok ağır. Kaç kilo yük taşıdıklarını soruyoruz, şöyle cevaplıyorlar :

«En aşağı 50 kilo, 100 kiloluk var, 90 kiloluk var. Hatta 250 kiloluk bile var. Tek başıta, en nihayet iki kişi taşıyor. Bobin dediğimiz yükler var, en aşağı 250 kilo ağırlığında. Ağır yükler yüzünden de kaza oluyor. Geçenlerde bir arkadaş, burda bant var, oraya düştü, kolu o dakikada sıkıştı kaldı. İşveren tarafı gülüyor. Diyor ki, «Kasdi olarak kolunu oraya koydu, sigortalayayım diye». Başka bir arkadaşın parmağı büyük yağ bidonuna sıkıştı. Parmak kesildi ve hiç hak alamadı. Gittti memleketine. Bizi insan namına, insan yerine koymuyorlar, tonçuyuz diye.»

Baker fabrikasında çalışan 20 nakliye işçisi ilk mücadelelerini, ilk grevlerini yapıyorlar. Grev çadırında birbirle-

riyle, sendikacılarla, kendilerini ziyarete gelen devrimcilerle konuşuyor ve tartışıyorlar. Mücadele azmi ve heye canıyla dolular.

ÖZLER FABRİKASINDA GREV!

Izmir'deki Özler fabrikası işçileri üç haftadır grevdeler. Özler işçileri mücadelelerini ve çalışma şartlarını şöyle anlattılar :

«Fabrikamız 36 seneliktir. İlk defa greve gidiyoruz. Fabrikanın mevcudu 72 kişi, greve giden 60 kişi. Geriye kalla npatronun ısırgan köpekleri. O yordakçılar içimizden bazı arkadaşlara grev başlamadan önce rüşvet teklif ettiler. Ama biz onların pis tekliflerini elimizin tersiyle cevapladık. Biz hiç bir zaman bir kaç kuruş uğruna koca fabrikanın işçisini satmazdık.

«Biz döküm işçisiyiz. Bize önceleri her gün içimize giden döküm dumanlarının tesirini gidermek için süt, ayran verirdiler. Şimdi onu da kestiler. Dumanların içinde boğulup gidiyoruz. Ne bir hava tertibatı, ne de bizim sağlığımızı düşünen bir kimse var. Sizin anlayacağınız biz patrona kazandırılm da istersek ölelim. Karımız, çoğumuz, çocuğumuz evde açlıktan kıvransın gitsin. Patron istediğine istediği kadar ücret veriyor. Burada haftalık 100 liraya bile çalışanlar var. Patrona karşı direnmeye kalktın mı, hemen işten apar topar çıkarıverir. O zaman biz de yumruğumuzu kafalarına kafalarına vuracağız.

Biz mücadelemizi sonuna kadar götüreceğiz. Bu ilk adımdan bizi ne polis baskısı ne de faşistlerin saldırısı korkutamaz. Tüm taleplerimiz yerine getirilinceye kadar mücadelemiz sürecektir. Grevimizi kırmak isteyenler bizim hepimizi burada kurşunlarla cansız hale getirirse o zaman başarıya ulaşır.»

DEVİRİMCİ SANAT VE EĞİTİM

OZANLARIN

Bizler, Aşık Zeyno Bacı ve Aşık Mağduri, bu yazımızı halkın ve devrimcilerin eleştirisine sunarken Ozan arkadaşlara da basın aracılığı ile bir tartışma acmış bulunuyoruz.

Aşık Zeyno Bacı ve Aşık Mağduri

Önce Ozan nedir? Nasıl ozan olunur? Kime hizmet eder, bu soruların cevaplarını yazalım.

Ozan iki türdür.

1. **Şiir yazan adam. Yani şair.**

2. **Şiir yazan, beste yapan, saz çalan türkü söyleyen şair.**

1. Şiir yazan, şair, ozanlığın yalnız yazmak bölümüne girer. Bu şiir yazan ozanların edebiyat yapanları, yani halktan kopuk olanları olduğu gibi, halk için halk dili ve edebiyatıyla sanat yapanları da mevcuttur. Misal gerekirse Halk için edebiyat, yani halk sanatı yapan, şiir yazan ozanlara Hamdi Gardeş, Ahmet Arif gibi ozan arkadaşlar gösterilebilir.

Halktan kopuk ozanlara TRT'de ve basının bir çok dalarında raslıyoruz. Bunların işledikleri kültür emperyalist kültürdür. Daima kişi çıkarıcılığı, gönüle hitap edip uyutma politikası, şiirlerinde görülür.

Birinci maddeki ozan türü, kitlelerin okur-yazar olan bölümüne hitapedebilirler. Yani sınırlıdır.

Bunların içinde bir de tutarsız, tabansız «devrimci» şairler vardır. Şiirlerine bakılınca içinde halkla yakından ilgilenen sözlere raslanmaz. Şiir yazmış olmak için, devrimci şair adını kendine yakıştırmak için, taşlamacı gözükmek için yazarlar. Bu gibilerine hemen bir çözümümüz var. Devrimcilik bir moda değildir. Emek verilerek yaratılacak düzene emeği geçenlerin ve geçeceklerin adıdır. Özü sözü bir olan herkese yakışır.

2. Bu maddedeki ozan türü halkın en çok sevdiği, bel bağladığı ve inandığı ozanlardır. Bu ozanların tek kaynağı kitledir. Bu ozanlar kitlelerin en geri bırakılmış, en unutulmuş ve en ezilmiş kesiminden çıkar. Çıkarırken bir yanlış anlamaya meydan vermemek için, ozanı kitlenin yarattığını ve o ozanın ağzından seslendiğini söylemekte fayda var.

Fakat kitleler bir insanı nasıl halk ozanı yapar, önce onu açıklayalım.

Her ne sebeple olursa olsun eline sazi alıp çalıp söyleyen bir kişi, kitlenin dikkatini çeker. Dikkati çekmesi, milli müzik aletimiz sazın, o kişinin elinde oluşudur. Fakat sıradan bir adamdan

farklı olarak, yıllardır burjuva sanatçıların, feodal yapının etkisiyle, kitle bu kişiyi bir sanatçı olarak görür.

Bu sanatçı önceleri kitlelerin ileri gelenlerinin konuğu

olur. Onlarla konuşur, karnını onlardan doyurur. Bu ileri gelenler köyün muhtarı, azası, bucağın müdürü, toprağın ağası, aşiretin beyleri, şeyhleri, seyitleri olur çoğu kez.

Ozan önceleri duygusaldır. İnsanları sever, ezilene acır, yüreği burkudur. Önüne kuzu kızartmasını getirip içinden bir lokma almadan, karşısında elpençe divan duran hizmetkara, azapa bakar. Bak-tıkça duygulanır ve ilk defa «seni gidi kahpe dünya» mısraına benzer sözler söyler dertli dertli. Ozan, aslında karşısında bir hizmetkarın elpençe divan durmasına rıza göstermez ama, ileri gelen-

ler de ozanın yalnız yiyecek içecek gibi ihtiyaçlarını karşılamaktan öte bir arzusunu yerine getiremezler. Bu, bir süre devam eder böyle. Her gittiği yerde ozana saygı sevgi, ağırlama uğurlama gibi törenler yapılır. Ozan bunları pek benimsemez ama, ileri gelenlerin etkisiyle halk bu hizmetleri yapmak zorundadır.

Bu arada ozana kitle fertlerinin de kendisini görmek, tanışmak istediği bildirilir el altından. Bu, ozanın kitle tarafından ilk uyandırılışdır. Ozan, zaten yadırgadığı ileri gelenler meclisinden kopup kitleye karışmayı uygun görür. Ozanın kitleye karışmak, daha çok insanla tanışıp konuşmak duygusu kitle ozanı olmasını çabuklaştırır. Kitlenin içine girmek düşüncesi ozanın ilk kitlesel düşünüşü ve görüşüdür.

Ozanın asıl halk ozanı olarak doğuşu bundan sonra başlamaktadır. Yani ozan kendi yerinin kitle içi olduğunu anlar ve kitle içine karışır.

Kitle daima bir yaratıcı güce sahiptir. Bu arada bir deyim kullanmakta yarar görüyoruz. Şöyle der: Dünyada insan yoktur ki, kendisinden bir şey öğrenilmesin.

Bu söz ozanın kitle içersine bir öğrenci olarak girdiğini doğrular. Yani ozan kitlelerin öğrencisi olur önceleri.

Kitlelerin içinde yaşayarak, görerek, bilerek ders alan ozan, içindeki duygusallık isyana dönüştüğü an, türkülerinde kitlelerin dertlerini dile getirmeye başlar. Görür ki, dertler ortaktır.

Bu uğraşını sürdürürken siyasi bilincini devrimci yönde geliştirir. Siyasi bilincini devrimci yönde geliştirmesinin nedeni kitlelerin yaşama or-

tamıdır. İsyankar, aceleci, anarşik ruhlu bir yapıya bürünür. Devrimci bilinci gelişince bu yapının yerini akılcı, devrimci bir kitle eğiticisi, bir öğretmenlik duygusu alır.

Ozanların hizmet edeceği sınıf hangisi olmalıdır? Sanatçı sanat için yapan ozanların sınıfı bellidir. Burjuvazi, yani mutlu azınlık. Halkın ozanı dertli çoğunluğa, yani ezilen sınıfa, yani proletaryaya, yani işçiye, köylüye hitap ve hizmet etmelidir.

Halka hizmet eden ozanların halka nasıl seslenmeleri, nasıl bir kişiliğe sahip olmaları sorusu önemlidir. Bunları maddeler halinde açıklayalım.

1. **Kitlenin içinde bulunduğu halde kitleden kopuk bir sanat yapmamalıdır.** Şöyle ki;

a) **Kitlenin anlayacağı şekilde, devrimci bilincini pratik olarak uygulamalıdır.**

Bazı arkadaşlar arasında, hele mesleğe ve göreve yeni başlamış arkadaşlar arasında «herşeyi biliyorum» havasına kapılanlar ve ortaya bir felsefe koyuyormuşçasına bilincini ortaya dökenler vardır. Bunların anlatmak, dinletmek istedikleri söz, türkü, halka, hele bilinçsiz, eğitimsiz, geri bırakılmış, okul adını başkalarından duymuş halka yabancı gelir. Bizim halkımız konuşanı dinlemeyi bilen bir halktır. Aynı zamanda halkımız, halktan kopuk konuşmayı, türküyü anlamayan, kabul etmeyen bir halktır.

b) **Ozan her türlü burjuva özentiden uzak durmalı, aynı zamanda sanatçı pozunu takınmamalıdır.**

Bir halk gecesinde halkçı bilinen bir milletvekili halka hitaben bir konuşma yaptı. O milletvekilinin görünüşü şöyleydi: Son moda bir giravat. Sol eli çeketinin sol cebinde. Halka ihtiyacı yokmuş gibi sözler, sitemler.

Her zaman yaptığımız gibi halkın fikirlerini ahyorduk. İki arkadaşın sorumuza verdiği cevabı aynen yazıyoruz. «Biz halkçı milletvekili deyincede karşımızda bizden birini bulacağımızı sanmıştık. Oysa bize değil, kızdıklarımıza benziyor.»

c) **Ozan çekimser ve ürkek olmamalı. Önce kitleyi, toplumu dinlemeli. Tepeden inme söze başlamamalı. Kitlenin bilinçsizlerini hor görmemeli.**

6 Devrimci Cezaevinden yazıyor :

DEVİRİMCİ ARKADAŞIMIZ KENAN DAYIOĞLU'NUN GERÇEK KATİLLERİ YAKALANMALIDIR

Faşistler halkın mücadelesini bastırma için yeni yeni oyunlar tezgâhlarında ve saldırılar tertiplemektedirler. İşte bu saldırılardan biri, 23 Aralık 1975 günü bize yöneltilmişti. Devrimci arkadaşımız Kenan Dayıoğlu faşistler tarafından şehit edilmişti. Ardından da saldırıyı tamamlayan bir oyun tertiplendi. Kenan'ın arkadaşı olan biz 6 devrimci, O'nun «katili» olarak yakalandık. O günden bu yana mahkemeye çıkarılmadığımız gibi, olay kamuoyuna gerçek dışı bir şekilde aksettirildi. Bu nedenle, halen Ankara Merkez Cezaevinde tutuklu bulunan bizler, bir açıklama yapmayı gerekli görüyoruz.

23 Aralık 1975 Salı gecesi saat 20.00 sıralarında, Emek mahallesinde bulunan yüksek okuldan çıkan öğrencilere faşistler saldırdılar. Açılan yayılım ateşi sonunda öğrenciler kaçtılar. Ertesi gün okula gelen öğrenciler, Yıldız bloklarının bahçesinde devrimci kardeşimizin cesediyle karşılaşmışlardır. Daha sonra devrimciler olayı protesto etmişlerdir. Anti-faşist bir gösteri yapılmıştır. Ancak bu arada polis arkadaşımızın cenazesini kaçırmıştı. Halk, faşist katillerin yakalanmasını talep edi-

yordu. Ve işte bu arada biz, Kenan Dayıoğlu'nun 6 devrimci arkadaşı, yakalanarak kamuoyuna «katiller» olarak tanıtıldık. Katil olduğumuzu kabul etmemiz için Emniyet Sarayında günlerce işkence gördük, daha sonra da tutuklandık.

Katil olduğu görgü tanıkları ve diğer kanıtlarla da tesbit edilen, Bankacılık ve Sigortacılık Yüksek Okulu gece bölümü 2. sınıf öğrencisi, faşist komando Selahattin hakkında giyabi tutuklama kararı çıkarılmış olmasına rağmen, elini kolunu sallayarak dolaşıyor. Ve biz, gerçekleri anlatabilmek için mahkemeye çıkmayı bekliyoruz.

Bizler bu tür faşist oyunlara hiç bir zaman boyun eğmeyeceğiz. Hayatımızın her anında, tüm olanaklarımızla faşizme karşı koyacağımızı bir kere daha söylüyoruz. Bu direncimiz, halkımıza, onun gelişen bağımsızlık ve demokrasi kavgasına olan inancımızdan kaynaklanmaktadır.

Ankara Merkez Cezaevinde tutuklu bulunan 6 devrimci :

Erkan Eğilnoğlu, İbat Acar, Mehmet Ali Uçar, Ahmet Akbaba, Remzi Eşenkal, Seyit Kocakuşak.

DE GÖREVİ

Çekimser ve ürkek olmamalıdır derken her yerde her zaman bar bar bağırması demiyoruz. Konuşmasını zamana ve yere uygun yapmasını bilmeli. Konuşurken, çalarken, söylerken kitleye güven sızlık etmemelidir. Daha çok cevaplaması için soruların kitleden gelmesine zemin hazırlayacak konuşmalar ve türküler yapmalıdır. Devrimci bilinci az ya da hiç olmayanlardan uzak durmamalı, bilhassa onlara daha yakın ve daha samimi olmalıdır.

d) **Kişisel maddiyatçı ve kiralık bir eğitimci olmamalıdır.**

Bu D maddesi de halktan kopukluğun bir başka yüzüdür. Örnek olarak şöyle söyleyebiliriz. Devrimci halk sanatını günlük geçim dertlerini halletmek için yapması o ozan paranın ilgilendirdiğini ve halk onu kiralarsa, ancak kiralık, sınırlı bir eğitim yapacağını açıklar. Böylelerinin güçlü bir tabanı yoktur diyebiliriz. Yani kitlelerin bu gibi ozanları arasından atması yakındır.

e) **Elinde halkın yaşama gücünden üstün bir yaşama gücü olsa bile, kitleden kopuk yaşamamalı ve barınacak yerini bile onların arasında seçmelidir.**

Sınır şehrimiz ve ezilen yörelerimizden birisi olan Gaziantep'te, Aşık Yamani, Aşık Mihmani adındaki Ozan arkadaşlar, işçi evlerinde, gecekonduarda otururlarken bir aşık Gaziantep'in en güzel caddelerinden birinde bir apartman katı satın almış oturmaya başlamıştır.

Aşık Mahrumi Baba, Aşık Meftuni Maraş ilimizin köylerinde otururlarken bir aşık İstanbul'da, Göztepe'de kat satın alıp oturmaya başlamıştır.

Denilir ki, aşık nerde otursun otursun. Nasıl olursa olsun. Halka sözleri gerekli. Hem bir ülkede yaşayan insanlara halk dendiğine göre onlar da halkın içinde oturuyorlar demektir.

Doğru, bir memlekette yaşayan insanlara halk denir. Biz ozanlar ve devrimciler, halkın en ezilen, en eğitime muhtaç olanlarının arasında olmalıyız ki, halk bizi yadırgamasın. Fikrimizden caymadığımızı görsün.

f) **Kitle hareketleri ve kitle eylemlerinde hareket ve eylem edenlerle vanyana olmayı, ortak mücadele vermelidir ki, ortaya halkın ortak malı olan yeni bir yapıtı çıksın.**

2. **Ozanın sözleri uluslararası proletaryanın hepsini kapsamalıdır.**

Devrimci eylem, devrimci sanat, devrimci hareket uluslararasıdır. Yani Vietnamdaki halk da emperyalizmin boyunduruğundan kurtulup bağımsızlık ilân etmek için savaşır, ülkemizdeki mücadele de emperyalizmin boyunduruğundan kurtulup bağımsızlık ilân etmek için gelişir. Amaç aynı. Bağımsız, bloksuz Türkiye. Özgürlük. Eşitlik.

3. **Ozan dünyanın ezilen hakları arasında geçerli olacak şekilde yapacağı eserini uluslararası marşla değil, halkın yüz yıllardır benimseydiği kendi ülkesinin milli halk müziği ile süslemelidir.**

Genel olarak söylersek sanat halk için yapılmalıdır. Devrimcinin özü ile sözü bir olmalıdır. Eserlerde kişi kahramanlığı, bencilik işlenmemelidir. Ozan, yaratıcı gücüyle meydana getirdiği eseri kitlelerin eleştirisine sunup fikirlerini almalıdır. Kitle ozanın durakladığını görürse ezip geçer. Duraklayan Ozana, kişiye, düzene, çağa karşı en kuvvetli silâh bilinçlenmiş halktır. Halk, duraklayan nesneyi ezip geçmesini bilir. Çünkü bu güç halkta mevcuttur.

Bütün devrimci ozan arkadaşlara sesleniyoruz! Kitleler sizi taaaa içlerinde görmek, sizi bağrına basmak için, obalarına, yaylarına, köyelerine, kasabalarına, kentlerine çağırıyorlar. Plaklarınızdan, plak zarflarındaki resimlerinizden doymuyorlar. Ortak sanat, ortak eğitim, ortak mücadele verelim diyorlar.

İsrail Şaldirganları Türkiyeli Bir Yurtseveri Üç Yıldır Rehin Tutuyor

Devrimci arkadaşımız Faik Bulut, 20 Şubat 1973 ten beri İsrail'de hapistedir. Nahr El-Bared kampına yapılan ve sekiz arkadaşımızın şehit edilmesiyle son bulan İsrail baskını sırasında yaralı olarak saldirganların eline düşen ve İsrail'e kaçırılan Faik Bulut, 7,5 yıl hapis cezasına çarptırılmıştı.

İsrail saldirganlarının başka bir ülkeden bir insanı alıp götürüp sözümona «yargılamaları ve 7,5 yıl hapis cezasına çarptır-

maları, bütün hukuk kurallarına aykırıdır. Ne Filistin halkının kendi topraklarını kurtarmak için mücadele etmesi, ne de Türkiyeli devrimcilerin bu mücadeleye katılması suç değildir. Bunu suç olarak görenler, Filistin topraklarını işgal altında tutan İsrail gerici ve Nahr El-Bared baskını onlarla işbirliği halinde düzenlenen MIT ve SAVAK gibi gizli işbirlikçi örgütlerdir.

Faik Bulut, halen İsrail'in Ramleh Hapishane-

sindedir. Kanunsuz bir şekilde sürdürülen tutukluluğu kaldırılmalı ve yurtsever kardeşimiz Faik Bulut serbest bırakılmalıdır. Faik Bulut'a mektup yazalım. Ona gurbet ellerinde yalnızlık acısı çekirtmeyelim. Bütün yurtsever ve devrimci kardeşlerinin, halkın kendisini unuttuğunu gösterelim. Faik Bulut'un yazışma adresi şudur:

Faik Bulut
La Prison Ramleh
P.B. 16
Ramleh/İsrail

Milli Menfaatlerimizi CIA'ya, SAVAK'a, MO-SAD'a peskes ceken

Mit Teşkilatı Derhal Lağvedilmelidir

MC iktidarının dışişleri bakanı İhsan Şabri Çağlayangil, 12 Mart 1976 tarihli Politika gazetesinde yayınlanan bir demecinde şöyle diyor:

«Türkiye, kendi istihbarat gücünü kuvvetlendirmek için, İsrail istihbaratı ile, Amerikan istihbaratı ile, İran istihbaratı ile daimi ve organik münasebetler içindedir.

«Bunlar gizli gizli her sene kendi şefleriyle toplanırlar. Vaşington'da, Tahran'da, Tel Aviv'de (istihbarat) mübadelesi ya-

parlar. Organik bağları bulurmayan fakat inandıkları başka istihbarat örgütlerinden de istişari mütalâa alırlar.

«Şimdi, istihbaratçılar Amerikalılarla organik münasebetler içinde olduğuna göre, Amerikalı «şu adam benim adamım, şunu yerleştiririm solcuların arasına» diye rahatça işbirliği yapabilir. İstihbaratçılık alanında bu iş rahat yapılabilir...

«Benim istihbarat şefim kendisi farkında olmadan, CIA benim altımı oyar.»
Bu sözler, sözümona

«Milli» İstihbarat Teşkilatı adını taşıyan MIT'in yurdumuza nasıl ihanet ettiği, milli menfaatlerimizi Amerikan emperyalistlerine yıllardır nasıl peşkes çektiğinin en açık ifadesidir.

Dışişleri Bakanı, MIT'in CIA, SAVAK ve MOSAD ile olan ilişkileri hakkında bütün bildiklerini, tek tek somut olaylar olarak açıklamalıdır. Yurdumuzun güvenliğini ayaklar altına alarak yabancı emperyalistlere hizmet ettiği açığa çıkan MIT, derhal lağvedilmelidir. Bütün milli hain ve işkencecilerden hesap sorulmalıdır.

Maskesi Düşen Tefeci: Sovyet Sosyal Emperyalizmi

Mısır devlet başkanı Enver Sedat, 15 Mart günü Mısır parlamentosunda yaptığı bir konuşmada, Sovyetler Birliği'nin Mısır üzerinde yıllardan beri uygulamakta olduğu ağır baskı ve sömürüyü somut örnekleriyle gözler önüne serdi.

Sovyetler Birliği Mısır'a «askeri yardım» adı altında yüksek fiyatla modası geçmiş silahlar satmıştır. Mısır'ı avucunun içinde tutabilmek ve Ortadoğu'daki «ne savaş, ne barış» durumunu sürdürebilmek için, silah ve yedek parça musluklarını dilediği zaman açmış, dilediği zaman kapamıştır. Dar zamanlarında Mısır'a şantaj yapmaktan geri durmamıştır. Binbir şarta bağli olarak verdiği bu silahların bedelinin nakit ve döviz olarak ödenmesini talep etmiş, gene bu sözümona «yardım»lar karşılığı Mısır'ın başta petrol olmak üzere çeşitli hammaddelerini ucuza kapatmış, bunları

Batı Avrupa'ya pahalıya satarak Arap halklarının sırtından yurgunculuk yapmıştır. Sovyetler Birliği bütün bunların yanı sıra askeri ve iktisadi «uzman»larını Mısır ordusunun ve ekonomisinin bütün kilit noktalarına sızdırmış, özel imtiyazlar sağladığı bu «uzman»lar aracılığıyla Mısır'ın içişlerine kabaca müdahale etmiş, üsler ve savaş gemileri için liman kolaylıkları sağlamıştır.

Sosyal-emperyalistler bütün bu yollarla arttırdıkları olanca nüfuzlarını kullanarak 1973 Ekim Savaşında Mısır'ı ateşkesi kabul etmeye zorlamışlar, 1974'ten bu yana Mısır'a silah ve cephaneye ikmalini durdurarak baskı yapmışlar, nihayet Mısır'ın borçlarını bir süre için ertelemeyi dahi reddederek «menfaat gütmeyen doğal müttefik» maskelerini bir yana bırakmışlar ve gerçek tefeci suratlarıyla ortaya çıkmışlardır.

Bütün dünyanın bildiği bu gerçekler, Sovyetler Birliği'nin 1971'de Mısır'la imzaladığı «dostluk ve işbirliği» anlaşmasının gerçekte bir sömürü ve tahakküm anlaşması olduğunu kanıtlamaktadır. Bu yüzden Enver Sedat, bu anlaşmanın tek taraflı olarak feshedilmesini Mısır parlamentosundan talep etmiş, bu teklif Dış İlişkiler Komisyonu tarafından onaylandıktan sonra parlamentoda da ikiye karşı 307 oyla kabul edilmiştir. Bu gelişme, Sovyet sosyal-emperyalizminin Orta Doğu'daki hegemonya emellerine indirilmiş ağır bir darbedir. S o v y e t «TASS» ajansının, Mısır'ın bu anlaşmayı feshetmekle kendi «siyasal ve toplumsal çıkarlarına aykırı» bir iş yaptığı yolundaki yaygaraları, sosyal-emperyalistlerin maskelerinin düşmesinden ve Mısır'daki liman kolaylıklarını yitirmekten ne kadar korktuklarını yansıtmaktadır.

AYDINLIK
YAYINLARI

Leninizm mi
Sosyal-Emperyalizm mi?

Genel Dağıtım: TÜR DA
Çağaloğlu Hamam sok. No:4 - İSTANBUL

KADROLARI HOR GÖRMEK VE GÖRÜŞLERİ BASTIRMAK DEVRİME ZARARLIDIR

Mao Zedung

Mao Zedung'un «Seçme Eserler» i, Aydınlık Yayınları tarafından çıkarılmaya başlandı. İlk olarak, Japonya'ya Karşı Direnme Savaşı'nın 1937 — 1941 yılları arasındaki ilk dönemini kapsayan II. Cilt yayınlanmış bulunuyor. Bütün devrimciler bu kitabı dikkatle okumalı ve incelemeli; yalnız bugünkü milli bağımsızlık siyasetimizin çeşitli yönleri açısından değil, aynı zamanda örgütlenme, disiplin ve demokrasi, kadrolar, birleşik cephe taktikleri, çeşitli mücadele biçimlerinin birleştirilmesi gibi devrimci mücadelenin temel pratik meseleleri açısından da dersler çıkarmaya çalışmalıdırlar. Dergimizin ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİ köşesine birçok yerden gelen mektupların ortak ihtiyacına cevap vereceği düşüncesiyle, bu sayımızda Mao Zedung'un «Çin Komünist Partisinin Millî Savaşta Rolü» yazısının «Kadro Siyaseti» ve «Parti Demokrasisi» ile ilgili bölümlerini okuyucularımıza sunuyoruz.

Kadro Siyaseti

Çin Komünist Partisi, birkaç yüz milyonluk bir milletin verdiği büyük bir devrimci mücadeleye önderlik eden bir partidir ve siyasi tutarlılığı yetenekleriyle birleştiren çok sayıda önder kadro olmaksızın, bu tarihi görevini yerine getiremez. Son onyediyi içinde Partimiz pek çok yetenekli önder yetiştirdi; askerî, siyasi, kültürel çalışmalarda, Parti ve kitle çalışmalarında bulunan kadrolarımız var; bu başarının bütün şerefi Partiye ve millete aittir. Fakat mevcut kadrolar, henüz mücadelemizin alabildiğine geniş bünyesini ayakta tutacak güçte değildir ve hâlâ çok sayıda yetenekli insanın yetiştirilmesi zorunludur. Çin halkının büyük mücadelesi içinde pek çok faal unsur öne çıktı ve çıkmaya devam ediyor. Onların örgütlenmesinden, eğitilmesinden, onlara ihtimam gösterilmesinden ve onlardan gereği gibi yararlanılmasından biz sorumluyuz. Siyasî çizgi bir kere tesbit edildi mi, kadrolar tayin edici bir etken gelir. Bu yüzden planlı bir şekilde çok sayıda yeni kadro yetiştirmek, bizim mücadele görevimizdir.

Parti kadrolarıyla olduğu kadar partili olmayan kadrolarla da ilgilenmeliyiz. Parti dışında, ihmal etmemiz gereken pek çok yetenekli insan vardır. Her komünistin görevi, soğuk ve uzak duran bir tavırdan ve kibirlilikten arınmak ve Parti dışı kadrolarla iyi bir şekilde çalışmak, onlara içtenlikle yardım etmek, onlara karşı sıcak ve yoldaşça bir tavır takınmak ve yüce dâvamız olan Japonya'ya karşı direnme ve ülkenin yeniden inşasında insiyatiflerini kullanmalarını sağlamaktır.

Kadroları nasıl değerlendireceğimizi bilmeliyiz. Önderlik, son tahlilde, iki temel sorumluluğu içerir: Fikir geliştirmek ve kadrolardan iyi yararlanmak. Planlar yapmak, kararlar almak, emir ve talimat vermek gibi şeylerin hepsi, «fikir geliştirmek» sınıflamasına girer. Fikirleri pratiğe uygulamak için, kadroları birbirleriyle

kaynaştırıp harekete geçmelerini teşvik etmeliyiz; bu, «kadrolardan iyi yararlanmak» sınıflamasına girer. Millî tarihimiz boyunca kadrolardan yararlanma konusunda taban tabana zıt iki çizgi vardır; bunlardan biri «insanları yeteneklerine göre atamak», diğeri ise «atama yaparken adam kayırmak»tır. Bunlardan birincisi dürüst, diğeri ise dürüst olmayan yoldur. Komünist Partisinin kadro siyasetinde uygulayacağı kıstas, bir kadronun, Parti çizgisini uygulamakta kararlı olup olmaması, Parti disiplinine bağlı olup olmaması, kitlelerle yakın bağları bulunup bulunmaması, yönünü tek başına bulma yeteneğine sahip olup olmaması, faal, çalışkan ve bençillikten uzak olup olmamasıdır. «İnsanları yeteneklerine göre atama»nın anlamı budur. Çang Kuo-tao'nun kadro siyaseti bunun tam tersiydi. «Atama yaparken adam kayırma» çizgisini izleyen Çang Kuo-tao, ufak bir klik kurmak için kendi gözdelelerini etrafında topladı ve sonunda Partiye ihanet etti ve karşı safa geçti. Bu, bizim için önemli bir derstir. Merkez Komitesi ve her kademedeki önderler, bu ve buna benzer tarihî derslerden ibret alarak, kadro siyasetinde haksız ve dürüst olmayan yolu reddedip haklı ve dürüst olan yolu izlemeyi ve böylece partinin birliğini sağlamlaştırmayı önemli bir sorumluluk saymalıdırlar.

Kadrolara ihtimam göstermesini bilmeliyiz. Bunun çeşitli yolları vardır.

Birincisi, onlara yol gösterin. Bu, sorumluluk yüklenme cesaretini gösterebilmeleri için çalışmalarında onlara serbestlik tanımak ve aynı zamanda, partinin siyasî çizgisinin rehberliğinde insiyatiflerini tam olarak kullanabilmeleri için onlara yerinde ve zamanında talimatlar vermekle olur.

İkincisi, kadroların düzeylerini yükseltin. Bu, teorik kavrayışlarını ve çalışma yetenek-

lerini arttırabilmeleri için onlara öğrenme imkânı sağlayarak onları eğitmek demektir.

Üçüncüsü, çalışmalarını denetleyin; tecrübelerini özetlemelerine, başarılarını iletmelerine ve hatâlarını düzeltmelerine yardımcı olun. Kadrolara ihtimam göstermenin yolu, görev verip denetlememek ve ancak vahim hatâlar yapıldıktan sonra ilgilenmek değildir.

Dördüncüsü, hatâ yapan kadrolara karşı genel olarak ikna yöntemini kullanın ve hatâlarını düzeltmeleri için onlara yardımcı olun. Mücadele yöntemi, sadece ciddi hatâlar yaptıkları halde kendilerine yol gösterilmesini kabul etmeyenlere karşı uygulanmalıdır. Bu durumda sabır şarttır. İnsanlara kolayca «oportünist» damgası vurmak ya da onlara karşı kolayca «mücadeleye girişmek» yanlıştır.

Beşincisi, karşılaştıkları güçlüklerde onlara yardımcı olun. Kadrolar, hastalık, geçim, aile hayatı ya da başka nedenler yüzünden sıkıntıya düştüklerinde, onlara mutlaka elimizden geldiği kadar ilgi göstermeye çalışmalıyız. Kadrolara ihtimam göstermenin yolu budur.

(«Çin Komünist Partisinin Millî Savaşta Rolü», Seçme Eserler, Cilt II, s. 205-207.)

Parti Demokrasisi

Bugünkü büyük mücadelede, Çin Komünist Partisi bütün yönetim organlarından, bütün üyelerinden ve kadrolarından insiyatiflerini tam olarak kullanmalarını talep etmektedir; zaferi ancak bu sağlayabilir. Bu insiyatif, yönetim organlarının, kadroların ve Partinin sıradan üyelerinin yaratıcı bir şekilde çalışma yeteneklerinde, sorumluluk yüklenmek istemelerinde, çalışmalarında gösterdikleri coşkun gayrette, soru yöneltmedeki, düşüncelerini belirtmedeki ve hatâları eleştirmelerindeki cesaret ve yetenekte ve yönetim organları ile yönetici kadrolar üzerinde kurulan yol-

daşça denetimde somut olarak ortaya konmalıdır. Aksi takdirde, «insiyatif»in hiç bir anlamı kalmaz. Fakat böyle bir insiyatifin uygulanması, Parti hayatında demokrasinin yaygınlığına bağlıdır. Parti hayatında yeterince demokrasi yoksa, bu insiyatif uygulanamaz. Çok sayıda yetenekli kişi, ancak demokrasi ortamında yetişir. Ülkemiz, küçük çapta üretimin ve ataerkil sistemin hâlâ hakim olduğu bir ülkedir ve ülkeyi bir bütün olarak alırsak, henüz demokratik bir hayat yoktur. Bunun sonucu olarak da bu durum Partimizde, parti hayatında demokrasinin yetersizliği şeklinde kendini gösterir. Bu olgu, bütün partinin insiyatifin sonuna kadar kullanılmasını engellemektedir. Bu durum aynı şekilde, birleşik cephe ve kitle hareketlerinde demokrasinin yetersizliğine yol açmıştır. Bu nedenlerle, üyelerin demokratik hayatın ve demokrasi ile merkezîyetçilik arasındaki ilişkinin anlamını ve demokratik merkezîyetçiliğin nasıl uygulanacağını kavramaları için Parti içinde demokrasi eğitimi yapılmalıdır. Ancak böylelikle hem Parti içinde demokrasiyi gerçekten yayabilir, hem de disipline zararlı olan aşırı demokrasi ve birakınız yapsınlar eğilimini önleyebiliriz.

Ordudaki Parti örgütlerimizde demokrasiyi, Parti üyelerinin insiyatifini canlandıracak ve askerlerin savaşma gücünü arttıracak ölçüde yaygınlaştırmamız gerekmektedir. Ancak, ordudaki Parti örgütlerinde, mahallî Parti örgütlerinde olduğu kadar demokrasi olmaz. Hem orduda, hem de mahallî örgütlerde Parti içi demokrasi, disiplini ve savaşma gücünü zayıflatmak için değil, arttırmak içindir.

Partide demokrasinin yaygınlaşması, Partinin gelişmesinde ve sağlamlaştırılmasında zorunlu bir adım olarak ve Partinin büyük mücadelede son derece etkili olabilmesini, görevini gereğince başarmasını, yeni güçler yaratmasını ve savaşın güçlüklerinin üstesinden gelmesini sağlayan önemli bir silah olarak görülmelidir. («Çin Komünist Partisinin Millî Savaşta Rolü», Seçme Eserler, Cilt II, s. 207-208).

AYDINLIK
YAYINLARI

MAO ZEDUNG SEÇME ESERLER II

Genel Dağıtım: TÜR DA
Cebeloğlu Hamam sok. No:4 - İSTANBUL